

MILJÖFÖRVALTNINGEN

Verksamhetsberättelse

med personalberättelse
och bokslutskommentarer

VB 2007

Några resultat från verksamheten år 2007

Under året har förvaltningen

- Svarat för stadens tillämpning av Miljöbalk, livsmedels- och djurskyddslagstiftning mm.
- Svarat för uppföljning av stadens miljöprogramarbete.
- Svarat för samordningen av stadens vattenprogramarbete.
- Medverkat i EU-projektet ScorePP om strategier för att minska miljöfarliga utsläpp i vatten (tillsammans med 8 andra länder).
- Identifierat möjliga åtgärder för att minska utsläppen av klimatpåverkande gaser i Stockholm till 3,0 ton CO₂ ekv/inv år 2015.
- Bidragit till en bättre inomhusmiljö för invånarna genom handläggning av ca 400 bostadsklagomål samt ca 15 klagomål på skolor, förskolor och övriga lokaler.
- Genomfört 201 inspektioner av grundskolor och förskolor i riktad tillsynsinsats.
- Genomfört 200 inspektioner av fastighetsägare i riktad tillsynsinsats.
- Spridit information och haft tillsyn över ett nytt tillsynsområde, nämligen rivningsavfall.
- Bidragit till att staden nu har drygt 620 (55 %) miljöbilar i sin fordonspark och att mer än var femte av alla nya bilar som säljs i Stockholm är miljöbilar.
- Utarbetat förslag till stadens åtgärdsprogram mot omgivningsbuller, färdigställt kartläggning av omgivningsbuller och bidragit till bullerskyddsåtgärder för fler än 2 000 personer som fått en bättre boendemiljö.
- Förvaltningen har mottagit EU-priset OSMOSE för sitt långvariga miljöbilsarbete.
- Kontrollerat och utvärderat luftkvaliteten i Stockholm i förhållande till lagstadgade miljökvalitetsnormer.
- Karterat 13 förorenade områden inom ramen för miljömiljarden och samlat nya och gamla uppgifter i Markdatabasen till ECOS.
- Givit tillstånd att installera 1 169 värmepumpar.
- Miljö- och hälsoutredningen har databaslagrats och webbanpassats.
- Genomfört drygt 5 300 inspektioner på livsmedelsobjekt.
- Webbplatsen www.klimatanpassad.se tilldelades silver i Svenska designpriset för websidor.

Huvudarbetsområdena har varit

- Miljöskydd
- Hälsoskydd
- Livsmedelshygien
- Djurskydd
- Miljöövervakning

Kontaktyta mot invånarna har varit

- Ca 12 000 telefonsamtal och 900 e-post-förfrågningar har besvarats av hälsoskydds-avdelningens kundservice.
- Besvarat ca. 6 200 samtal via livsmedelskontrollens jourtelefon samt svarat på drygt 700 e-post.
- Skapat en webbtjänst och fått in 12,5% av de totalt 1700 köldmedierapporterna elektroniskt.
- Vidareutvecklat förvaltningens uppföljnings- och kommunikationsverktyg Miljöbarometern som haft 27 549 besök.
- Uppdaterat information om Stockholmsluften varje timme under hela året
- Informerat om stadens klimatarbete på www.stockholm.se/vaxthuseffekten.

Under året har bland annat följande större utredningar och rapporter redovisats

- Rapport om behov av miljöövervakning år 2008-2011.
- Lösningar för Lambarös vatten- och avlopp.
- Uppföljning av Stockholms handlingsprogram mot växthusgaserna 2000-2005.
- Energieffektiviseringsutredning för att minska energianvändning och utsläpp av klimatpåverkande gaser.
- Referensscenario för utsläpp av klimatpåverkande gaser till 2015.
- Fyra rapporter ang. anpassning till ett förändrat klimat.
- Södra Länken – effekter på utsläpp, luftkvalitet och exponering.
- Handlingsplan för hur Stockholm ska få fler badplatser.
- Stockholms stads miljöbokslut, redovisningen av Stockholms miljöprogram för perioden 2002-2006.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Nämndens arbete under året	5
Behandlade ärenden	6
Viktigare nämndärenden	6
Staden ska vara en attraktiv plats för boende, företag och besök	7
Kommunfullmäktiges mål för nämndens verksamhetsområde	7
Deltagande i den fysiska planeringen	7
Internationell verksamhet.....	8
Valfriheten ska öka	8
Aktivitetsplan för avknoppning av konkurrens.....	8
Projekt som bidrar till ökad valfrihet.....	8
Skola för kunskap	9
Projekt som bidrar till skolans verksamhet.....	9
Högre kvalitet i omsorgen	9
Samverkan i kostfrågor.....	9
En trygg och snygg stad	9
Kommunfullmäktiges mål för nämndens verksamhetsområde	9
Tillsyn och prövning	10
Hälsoskyddsrelaterad tillsyn och prövning.....	11
Miljöskyddsrelaterad tillsyn och prövning	12
Program- och projektverksamhet.....	16
Miljöövervakning	19
Ekonomisk hushållning och sänkt skatt	20
Budgetutfallet.....	20
Kostnads- och intäktsutvecklingen	21
Analys av intäktsutvecklingen.....	22
Kommentarer till balansräkningen	23
Personalkostnadsutvecklingen	24
Medarbetarna	25
Taxeöversyn	25
Administrativ utveckling	25
Övriga redovisningar	26
Extern finansierade projekt.....	26
Tillgänglighet	28
Internt miljöarbete	28
Serviceanmärkingar.....	28

Bilagor

1. Uppföljning av budget 2007.
2. Bokslut per 2007-12-31.
3. Personalberättelse.
4. Uppföljning av KF:s mål i budget.
5. Uppföljning av internt miljöprogram.
6. Uppföljning av internkontrollplanen.
7. Uppföljning av tillsynsplanen.
8. Uppdragen från KF.
9. KF:s nyckeltal.

Sammanfattande analys

Staden ska vara en attraktiv plats för boende, företag och besök

Nämnden har uppnått sitt mål att ge stöd till nämnder inom staden som ansvarar för den fysiska planeringen. Nämndens delaktighet består framförallt i granskning av plan- och bygglovsremisser.

Valfriheten ska öka

Förvaltningens planering har utgått ifrån den politiska prioriteringen att verksamheten ska kunna upphandlas i konkurrens och prioriteringen av avknoppning. Nämndens specialreglerade roll såsom tillsynsmyndighet dvs. att vara ett expertorgan och ansvara för myndighetsutövningen påverkar i hög grad möjligheterna till konkurrensutsättning. Avknoppning har skett av Stockholms stads miljödiplomering som ingick i enheten Miljöcentrum för företag. Nämnden har genom ett projekt bidragit till att informera konsumenterna om sambandet mellan vardagskonsumtion och energianvändning/-klimatpåverkan.

Högre kvalitet i omsorgen

Nämnden har inte kunnat återuppta samverkan med stadens kostenhet då den reguljära kontrollverksamheten har prioriterats. Däremot har många förskolor och skolor inspekterats som ett led i att förbättra kvaliteten i omsorgen.

En trygg och snygg stad

Nämnden har i stort sett svarat upp mot kommunfullmäktiges inriktningsmål. Arbetet med VP 2007 innebar en prövning av nämndens verksamhet utifrån kommunfullmäktiges prioriteringar vilket inneburit att tillsynen prioriterats. Tillsynsarbetet som svarar för huvuddelen av nämndens verksamhet har väsentligen bedrivits enligt plan även om många vakanser har medfört att den planerade kontrollen inom främst livsmedelsområdet och djurskyddet inte kunnat utföras i planerad omfattning. Inom livsmedelskontrollen har godkännandeprovningar till följd av ägarbyten bidragit till att planerad årlig kontroll haft en betydligt lägre omfattning än vad som planerats för. En genomgripande revidering av taxan har även inneburit en översyn av tillsynsverksamheten som helhet.

Inom programarbetet och miljöövervakningen finns en god måluppfyllelse som omfattar prioriterade områden som klimatarbete, miljöbilar och mätning av luftkvaliteten. Mer specifika mål är deltagande i omarbetningen av miljöprogrammet där förvaltningen inte deltagit operativt men tagit fram grundmaterial. En handlingsplan för fler badplatser har tagits fram, Agenda 21 arbetet har avvecklats inom förvaltningen och integrerats i nämndernas egna arbete. Nämnden har också varit pådrivande när det gäller att förbättra luftkvaliteten och genom Luftvårdsförbundet svarat för luftövervakningen i hela länet.

Ekonomisk hushållning och sänkt skatt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden redovisar ett negativt nettoutfall om 7,1 mnkr som beror på avvecklingskostnader för MCFF och kostnader för övrig övertalighet. KF:s budget förutsatte en nettobesparing på 29 mnkr vilken till största delen har hämtats in. Givet det kraftiga besparingskravet och svårigheterna att få snabb verkan på beslutade åtgärder får måluppfyllelsen anses vara god då nämnden anpassat sig till nettobudgetnivån. Nettobesparingen har till stor del skett genom ökade intäkter vilket bidragit till att verksamheter som prioriteras har kunnat hållas i stort sett intakta trots kraftiga besparingar. Budgetneddragningen och den genomgripande översynen av taxan för tillsynen kan därmed

ses som en framgångsrik effektivisering av verksamheten. Dessutom bedöms att det skett en betydande ökning av produktiviteten inom tillsynsområdet även om systemen för mätning haft begränsningar. Nämnden har i ett tidigt skede sökt finansiering av övertalighetskostnaderna.

Ambitionen att klara neddragningarna utan att många medarbetare ska förklaras övertaliga, har uppnåtts. 2007 har varit ett år av omstrukturering. Genom ett stort arbete med en noggrann personalplanering och tydlig styrning av arbetet har övertaligheten kunnat begränsas. 21 anställningar drogs in i verksamhetsprogrammet. Tillsammans med ytterligare en indragen anställning under året och en kvarvarande övertalighet från 2006 har förvaltningen hanterat neddragning av 23 anställningar. Endast en medarbetare har blivit konstaterat övertalig och valt att sluta med frivilliglösningen enligt stadens avtal för hantering av övertalighet.

Nämndens arbete under året

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ordförande Ulla Hamilton (m)

Vice ordförande Åsa Romson (mp)

Ledamöter:

Lena Bring (m)

Lennart Jansson (m)

Torbjörn Erbe (m)

Daniel Valiollahi (m)

Per Ola Bosson (m)

Karin Karlsbro (fp)

Carin Jämtin (s)

t.o.m. 7 maj 2007

Eva Louise Erlandsson Slorach (s) fr.om. 8 maj 2007

Malte Sigemalm (s)

Ulla Jöhnk (s)

Godfrey Etyang (s)

Stellan F Hamrin (v)

Ersättare:

Ulf Linder (m)

Nils Ingelström (m)

Aysin Hartzell (m)

Björn Gülich (m)

Sten Collander (m)

Gustav Åkerblom (fp)

Anders Broberg (kd)

Gerd Sjöberg-Granlund (s)

Hassan Said Mahamed (s)

Carina Paulsson (s)

Fredrik Canerstam (s)

Tina Kratz (v)

Charles Berkow (mp)

Sekreterare

Martin E:son Lindman

Anna Skoglund

Ingegerd Ström

Karin Persson

Förvaltningschef

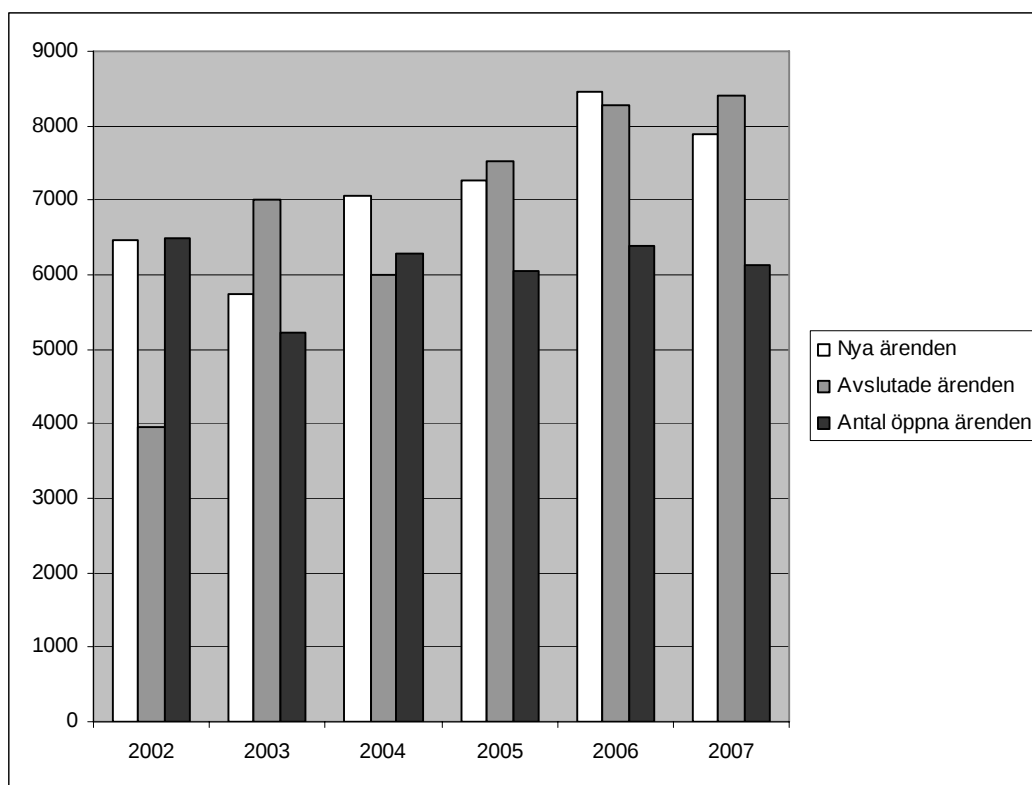
Gunnar Söderholm

Behandlade ärenden

Nämnden har sammanträtt 11 gånger under året och behandlat 168 ärenden varav 164 nya.

Under året diariefördes 7 881 inkomna ärenden, vilket är 585 färre än år 2006. Ärenden som avslutades uppgick till 8 393 vilket var 118 fler än 2006. Antalet öppna ärenden den 31 december 2007 var 6 127 vilket var 266 färre än vid föregående årsskifte.

Nedan visas ärendestatistiken för de senaste sex åren. Ärendebalansen kan utläsas ur diagrammet genom att jämföra antalet nya och avslutade ärenden inom samma år. Lika många ärenden som inkommer måste avslutas inom samma period för att obalans inte ska uppstå. För 2007 ligger balansen på 106,5 procent vilket beror på att förvaltningen avslutat nystartade ärenden från tidigare år.

Viktigare nämndärenden

Nedanstående sammanställning visar ärenden i nämnden som är särskilt viktiga eller som syftar till att visa på den variation som förekommer i verksamheten.

- Slutrapporter från två tillsynskampanjer från 2003-2004 – ”Användningen av metylenklorid och trikloretalen – tillsynskampanj 2003” samt ”Bilvård och verkstad i Ulvsunda industriområde – tillsynskampanj 2004” Dnr 2003-005576-206 Dnr 2005-002899-206.
- Förslag att Lambarö, Hässelby, ska ingå i det kommunala verksamhetsområdet för kommunalt vatten och avlopp. Dnr 2005-005336-206.
- Förslag till ny miljöbilsdefinition för Stockholms stad. Dnr 2006-008178-211.
- Uppföljning av Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser 2000-2005. Dnr 2006-002530-213.

- Redovisning av resultat från miljöförvaltningens projektet ”Höga ljudnivåer i lokaler med livemusik”. Dnr 2006-001924-206.
- Miljö- och hälsoutredningen. Dnr 2006-002363-203.
- Miljöbokslut 2002 – 2006. Uppföljning av Stockholms miljöprogram. Dnr 2006-003133-203.
- Remiss av Stockholms miljöprogram 2007 – 2010. Dnr 2007-003586-217.
- Kartläggning och beräkning av antal bullerexponerade enligt förordningen (2004:675) om omgivningsbuller. Dnr 2007-004259-211.
- Revidering av taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens kontroll inom livsmedels- och foderlagstiftningen. Dnr 2007-005166-249.
- Revidering av taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken m.m. Dnr 2007-005265-249.
- Minskade utsläpp av växthusgaser i Stockholms stad år 2015. Dnr 2007-002334-213.
- Sverige inför klimatförändringarna – Hot och möjligheter slutbetänkande av klimat- och sårbarhetsutredningen. Remiss från kommunstyrelsen. Dnr 2007-006697-217.

Staden ska vara en attraktiv plats för boende, företag och besök

Kommunfullmäktiges mål för nämndens verksamhetsområde

Reglerna för miljö- och byggande (miljöbalk, PBL mm) måste storstadsanpassas. Nämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden agera gentemot staten för att reglerna ändras.

Nämndens roll i denna fråga är att stötta SBK med specialkompetens. Dessutom har förvaltningen i olika sammanhang påtalat brister i nuvarande lagstiftning.

Deltagande i den fysiska planeringen

Nämndens mål: Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska stödja stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden med kompetens inom området miljö och naturvård.

Målet är uppnått inkl. bostadsbyggandet som är ett prioriterat område. Arbetet består framförallt av besvarande av plan- och bygglovsremisser. Under året har 112 planremisser besvarats vilket ska jämföras med antalet åren 2005 – 2006 som låg på ca. 150/år. Minskningen beror framförallt på att 20-K projektet avslutas vilket genererar färre planer. Genom det uppströms arbetet kan mer tid läggas på den tidiga processen och mindre tid behöver läggas på själva planremisserna. Som stöd för bl.a. den fysiska planeringen har miljöförvaltningen utvecklat förbättrade ekologiska bedömningsunderlag. I samverkan med exploateringskontoret har seminariet ”Stockholms unika ekmiljöer” genomförts.

Under året har arbetssättet för det tidiga planskedet utvecklats och bedömning om betydande miljöpåverkan. Av de större utvecklingsområden där förvaltningen deltagit kan nämnas N:a Stationsområdet, Hjorthagen (N:a Djurgårdsstaden), Årstafältet, Ulvsunda/Bromma, Odenplan m.fl. större och mindre områden och planprojekt.

Under året har förvaltningen följt upp hur MHN:s utlåtanden kommit till användning i detaljplaneprocessen. Det finns en fortsatt positiv trend jämfört med tidigare uppföljningar från 1994, 1998 och 2004 vilket bekräftas av intervjuer av handläggare på SBK och Miljöförvaltningen där det utvecklade samarbetet lyfts fram som positivt.

Ansvar för och utveckling av Program för energieffektivt och miljöanpassat byggande – har överförts till Sveriges byggindustrier – byggsektorns kretsloppsråd.

Antalet besvarade remisser ang. markupplåtelseavtal för återvinningsstationer och andra remisser angående markbehållare har varit betydligt färre än väntat pga. att SBK har ändrat sina rutiner.

Internationell verksamhet

Miljöförvaltningen lever väl upp till kommunfullmäktiges uttalade ambition att staden ska ta aktiv del i det europeiska arbetet. Förvaltningens internationella verksamhet är främst knuten till EU-finansierade projekt kring bullerfrågor, miljögifter och miljöbilar/förnyelsebara bränslen. Förutom konkreta projekt bedrivs internationell verksamhet inom ramen för nätverk såsom ICLEI och Eurocities. Staden har dessutom genom MHN:s försorg inlett ett samarbete med staden London. Under hösten 2007 anordnade städerna tillsammans ett seminarium om klimat och transporter.

Valfriheten ska öka

Aktivitetsplan för avknoppning av konkurrens

Förvaltningens planering utgår från den politiska prioriteringen av att verksamheten ska kunna upphandlas i konkurrens och prioriteringen av avknoppning. Nämndens specialreglerade roll såsom tillsynsmyndighet dvs. av att vara ett expertorgan och även svara för myndighetsutövningen påverkar dock i hög grad möjligheterna till konkurrensutsättning. Förvaltningens kärnverksamhet är till 80 procent lagreglerad. Under 2007 har Stockholms stads miljödiplomering, som ingick i enheten Miljöcentrum för företag, avknoppats. Vissa administrativa tjänster och servicetjänster köps av andra förvaltningar inom Tekniska nämndhuset. Andra tjänster kommer att köpas från Serviceförvaltningen. I övrigt köps många kvalificerade tjänster inom miljöområdet där förvaltningens medarbetare inom program- och projektområdet fungerar som projektledare. På så sätt använder sig förvaltningen av den konkurrens och kompetens som finns på marknaden där även mindre aktörer kan fungera som leverantörer.

Projekt som bidrar till ökad valfrihet

Miljömiljardsprojektet för klimat- och energirådgivning till hushåll syftar till att öka hushållens kunskap om hur vardagskonsumtionen påverkar energiförbrukningen och klimatet så att de kan göra mer insiktsfulla val. Se också information under övriga redovisningar.

Skola för kunskap

Projekt som bidrar till skolans verksamhet

Nämnden har inte formulerat något mål här men genom nedanstående projekt inom Miljömiljarden har bidrag lämnats till skolans verksamhet:

- Tiomiljonerspotten: ger bidrag till skolklasser och organisationer för att dessa ska kunna förverkliga goda miljöprojekt. Av 61 startade projekt har 43 hittills slutförts.
- Webbaserat miljölaboratorium: projekt tillsammans med Renhållningsförvaltningen (huvudman för projektet) med syfte att etablera ett webbaserat lärande om miljöfrågor för skolelever i staden.
- Miljögiftets väg: webbpresentation med riktade presentationer till skolorna samt föreläsningar om miljögifternas spridning och förekomst i Stockholm.
- KlimatAkuten: Genom projektet får skolorna saklig information om energi- och klimatfrågor och har utformats som en integrerad del av undervisningen enligt läroplanen för grundskola och gymnasium i flertalet skolämnen.

Högre kvalitet i omsorgen

Samverkan i kostfrågor

Samverkan i kostfrågor har inte återupptagits med stadens kostenhet under året beroende på personalbrist och prioritering av den reguljära livsmedelskontrollen. Däremot har förvaltningen inspekterat 201 förskolor och skolor som ett led i att förbättra kvaliteten i omsorgen.

En trygg och snygg stad

Kommunfullmäktiges mål för nämndens verksamhetsområde

- Miljöprogrammet ska omarbetas med ingångsvärdet att ekonomisk tillväxt är en förutsättning för att öka välbefindandet och för att nå målet om en bättre miljö.
- En tydlig prioritering av nämndens verksamhet ska genomföras.
- Handlingsplan för hur Stockholm ska få fler badplatser med rent badvatten ska arbetas fram.
- En översyn av miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsverksamhet ska ske.
- Agenda 21-arbetet ska integreras i det ordinarie miljöarbetet.
- Vara pådrivande i arbetet med att förbättra luftkvaliteten i Stockholm genom tillsyn, miljöövervakning, information och rådgivning.
- Bidra till en långsiktigt hållbar utveckling av staden genom sin expertkompetens.

Kommunfullmäktiges mål har i huvudsak uppfyllts. Tillsynsverksamheten har prioriterats i nämndens arbete med VP 2007 som präglats av stora effektiviseringar och reducering av såväl kostnader som personalstyrka. Den genomgripande översynen av tillsynstaxan har också medfört att tillsynen har setts över.

Förvaltningen har bidragit med grundmaterial till omarbetningen av det nya miljöprogrammet men däremot inte i det operativa arbetet annat än som remissinstans. Nämndens verksamhet har i samband med framtagandet av VP 2007 prioriterats med hänsyn till kommunfullmäktiges riktlinjer i budget. I samband därmed har förvaltningens Agenda 21 arbete avvecklats och delvis integrerats i ordinarie verksamhet såsom t.ex. energirådgivningen. En handlingsplan för fler badplatser har tagits fram. Miljöförvaltningens enhet SLB svarar både för löpande mätningar av luftkvaliteten och driver på för att förbättra denna.

Förutom mer specifika mål finns också målet att nämnden ska bidra till en långsiktigt hållbar utveckling genom sin expertkompetens. Målet omfattar praktiskt taget hela nämndens verksamhet från stora områden som tillsynen till mindre specialistområden. I allt väsentligt har målet uppfyllts eftersom verksamheten med några få undantag har utförts som planerat. Nämndens expertroll finns t.ex. inom den fysiska planeringen där GIS-baserade kartor kan användas i flera tillämpningar. Experter på markmiljö kan bistå med kompetens och information om förorenad mark inom en mängd fastigheter i staden. Inom bullerområdet samordnar förvaltningen i kraft av sin expertkunskap stadens bullerskyddsprogram. Nämndens bullerkartläggning är också tillgänglig för invånarna på stadens webbplats. Inom klimatområdet finns expertkompetens för utredning av möjligheter och begränsningar att minska utsläpp av klimatpåverkande gaser. Genom Energicentrum erbjuds expertstöd till förvaltningar och bolag för genomförande av åtgärder för energieffektivisering.

Tillsyn och prövning

Nämndens mål: Utföra tillsyn i enlighet med tillsynsplanen.

Under detta mål tas främst tillsynen enligt miljöbalken upp. Livsmedelskontrollen tas också upp under målet Kontrollera livsmedelsföretagen i enlighet med riskklassificeringen nedan. Miljöbalkens tillsyn har i stort sett använt de resurser som planerades, dvs. 55 årsarbetare enligt plan att jämföra med cirka 54 årsarbetare i faktiskt utfall. Jämfört med tertialrapport 2 har det här skett en markant förbättring. De planerade tillsynsinsatserna har med några undantag utförts. Inom Livsmedelskontrollen har 5,5 färre årsarbetare än planerat åtgått för tillsynen och drygt 2 årsarbetare för djurskyddstillsynen. Skillnaden beror till största delen på många vakanser under året. En uppföljning av tillsynsplanen framgår av bilaga 7.

Tabellen nedan visar tillsynsarbetets omfattning och resursförbrukning inom några stora områden. Antal objekt med miljöfarlig verksamhet som har tillsyn enligt kapitel 9 miljöbalken, har ökat kraftigt. Detta beror på att tillsynen över energianvändning i bostadsfastigheter ökat mellan år 2006 och 2007. Vad gäller tillsynen inom området Hälsoskydd är uppgifterna om antal objekt och objekt med tillsyn en uppskattning. Denna tillsyn, som också avser kapitel 9 i miljöbalken, omfattar bostäder i flerbostadshus och lokaler av olika slag.

När det gäller tillsynen av livsmedelsobjekt menas med tillsyn att det skett inspektion/revision av verksamheten. Nyckeltalet förmår inte så väl att ge rättvisa åt förvaltningens arbete som under året till stor del varit inriktat på pröva verksamheter för godkännande i enlighet med den nya lagstiftningen som kräver att samtliga livsmedelsverksamheter ska omprövas. Detta arbete kräver flera besök än en mer reguljär tillsynsverksamhet. Totalt har genomförts drygt 5 000 inspektioner på knappt 3 000 objekt. Den nya hygienlagstiftningen har medfört att godkännandeprovningar vid ägarbyten prioriterats på bekostnad av den planerade årliga kontrollen. Dessutom medför den nya riskklassificeringen av livsmedelsverksamheter att

kontrollbehovet numera anges i antal timmar vilket medför att nyckeltalet inspekterade objekt inte längre återspeglar åtagandet avseende kontrollarbetet.

Antal objekt där tillsyn bedrivs under året av totalt registrerat antal år 2007

Område År	Antal objekt	Antal objekt med tillsyn	Personal- kostnader (tkr) ¹	Personal- kostnad/objekt som haft tillsyn (tkr)
Miljöfarlig verksamhet A-U anläggningar.	År 2005 2 600	År 2005 342	År 2005 5 185	År 2005 15,2
	År 2006 2 955	År 2006 375	År 2006 6 165	År 2006 16,4
	År 2007 2 972	År 2007 531	År 2007 6 000	År 2007 11,2
Hälsoskydd ²	År 2005 430 000	År 2005 5 300	År 2005 8 700	År 2005 1,6
	År 2006 430 000	År 2006 6 120	År 2006 10 440	År 2006 1,7
	År 2007 430 000	År 2007 5 346	År 2007 10 800	År 2007 2,0
Livsmedelslokaler ³	År 2005 5 300	År 2005 2 022	År 2005 16 848	År 2005 8,3
	År 2006 5 238	År 2006 2 694	År 2006 17 800	År 2006 6,6
	År 2007 6 407	År 2007 2 948	År 2007 16 420	År 2007 5,6

1. Direkta lönekostnader för handläggare som arbetar med tillsyn. Kostnadsökningen mellan 2005 och 2006 beror delvis på ändrat beräkningssätt där 2006 års siffror utgår från en schablon för förvaltningens genomsnittliga lönekostnad.
2. Här ingår hela beståndet av bostäder i flerbostadshus samt lokaler.
3. Med tillsyn avses här antal inspekterade livsmedelsobjekt. Totala antalet inspektioner var 5 314. Flertalet objekt har fått mer än ett besök. Antalet livsmedelsobjekt år 2007 avser antalet vid början av året.

Hälsoskyddsrelaterad tillsyn och prövning

Antalet anmälda lokaler överstiger planerat. Ansökningarna om värmepumpstillstånd har varit avsevärt lägre än planerat. Differensen i resursåtgång beror på att den var för snålt tilltagen, mer arbete än beräknat har lagts på metodutveckling och anpassning till förändringar i lagstiftningen samt på upplärning av ny personal.

Ansökningar och anmälningar som förväntas inkomma under år 2007

Ansökan/anmälan	Antal 2007 VP	Resurser åa VP	Antal 2007 utfall	Resurser åa Utfall
Anmälan av lokaler (t ex skolor, hygien- och vårdlokaler)	150	1,7	176	1,6
Ansökan om utvinnande av bergvärme	1 250	3,9	1150	4,4

Inom tillsynen av flerbostadsfastigheter och skolor/förskolor har målet med tillsynsinsatserna uppfyllts med marginal. Vid inspektionsbesöken hos ägare till flerbostadsfastigheter har inga olägenhetsärenden startats med anledning av anmärkningar. I en tredjedel av de inspekterade skolorna/förskolorna har olägenheter utretts och undanröjts.

Områden med planering av riktad tillsyn 2007

Tillsynsbesök	Antal 2007	Resurser åa	Antal 2007 utfall	Resurser åa utfall
Fastighetsägare till flerbostadshus	180	2,7	200	2,9
Skolor och förskolor	150	3,5	201	2,7

Tillsynen över fastighetsägarnas egenkontroll har skett med särskilt fokus på radon i flerbostadshus. Stadens flerbostadshus omfattar ca 370 000 lägenheter. Genom stickprovsmetodik görs bedömningar om helheten. Hittills har ca 950 fastighetsägare utfört eller påbörjat radonmätningar i sina fastigheter. De största fastighetsägarna har uppmanats först, därefter allt mindre fastighetsägare. Under 2007 har totalt 570 ärenden handlagts beträffande fastighetsägares radonkartläggning.

Radonarbetet i siffror

År	Antal påbörjade grundärenden ⁽¹⁾	Antal avslutade grundärenden ⁽²⁾	Antal påbörjade åtgärdsärenden ⁽³⁾	Antal avslutade åtgärdsärenden ⁽⁴⁾
2001-2004	497	21	1	0
2005	278	242	94	0
2006	85	109	69	6
2007	93	343	29	31

1. Antal fastighetsägare som uppmanats att mäta radon.
2. Antal fastighetsägare som genomfört radonmätningar.
3. Antal fastighetsägare som uppmätt för höga halter.
4. Antal fastighetsägare som åtgärdat för höga halter.

Av de 1740 köldmedierapporterna som kom in och registrerades kom 12,5 procent via webbtjänsten. Avseende villaoljetankarna (cisternerna) har 87 kontrollrapporter inkommit/-handlagts och 184 anmälningar om ”ur bruk”. Allteftersom oljetankar tas ur bruk minskar antalet kontrollrapporter. Något mer tid än planerat har använts pga. ett komplicerat olägenhetsärende.

Planering för hantering av kontrollrapporter under 2007

Kontrollrapporter	Antal 2007	Resurser åa	Antal 2007 utfall	Resurser åa utfall
Köldmedier	1 800	2,5	1740	2
Villaoljetankar	120	0,2	87 + 184	0,3

Förväntade klagomål 2007 inom avdelningen för Hälsoskydd

	Antal 2007	Resurser åa	Antal 2007 utfall	Resurser åa utfall
Klagomål som blir ärenden	356	6,5	380	6,1
Telefonrådgivning	14 000	3,5	12 000	3,8

Miljöskyddsrelaterad tillsyn och provning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ansvaret för all tillsyn av miljöfarlig verksamhet. Vid tillsynen kontrolleras att verksamhetsutövare följer sina tillstånd och att de i övrigt lever upp till miljöbalkens krav. Den tillsynstid som läggs ner på en anläggning skiljer sig förstås starkt mellan t.ex. en stor energianläggning och en liten verkstad. A-anläggningar kräver tillstånd från miljödomstol. B och C-anläggningar kräver tillstånd från länsstyrelsen. Sk. U-anläggningarna behöver inte tillstånd men miljöbalken gäller fullt ut.

Några tillsynsinsatser som särskilt kan nämnas:

- Speciella kampanjer har genomförts för att lokalisera förorenad mark inom pågående verksamhet.
- Fortsatt satsning på att alla större kemikalieanvändare ska arbeta för att minska särskilt farliga kemikalier.
- Tillsynen av trafikinfrastruktur har främst koncentrerats på Norra länken.
- Kampanj riktad mot hanteringen av farligt avfall har genomförts inom bygg- och rivningsområdet, med fokus på elavfall.

- Egenkontrollen inom naturreservaten har stöttats bl.a. för att underlätta regelefterlevnaden. Exploateringskontoret har stöttats i deras arbete med förorenad mark.

Lägre tillsynstid än planerat beror främst på hög personalomsättning och uttag av facklig tid. Viss tillsynstid har även tagits i anspråk för förvaltningens arbete med utredning av åtgärder för energieffektivisering i staden. Byggande av Citybanan har startat senare än beräknat. Vissa branscher har krävt mer tid än planerat. Mindre tid läggs på dessa branscher framöver om de har fast taxa så att genomsnittstiden över fem år motsvarar taxan.

Årsarbetsdagar planerad för tillsyn i olika branscher

Område/ bransch	Antal A-anl	Antal B-anl	Antal C-anl	Antal övriga	Antal åad	Antal åad utfall
Grafiker		7	57	205	110	157
Avfall		22	170		185	202
Läkemedel		3	1		20	35
Oljehamnens verks		8	1	1	100	93
Tvätterier			50		44	44
Färgindustri		2		1	20	22
Kemindustri		2	6	4	25	12
Verkstad	1	9	51	600	135	160
Livsmedel		1	27	4	50	15
Bilvård			108	300	150	106
Avloppsreningsverk		2	1		45	36
Kross, betong, asfalt			12		40	74
Skjutbanor			4		1	0
Djuranl			1	1	1	1
Byggande av trafikinfrastruktur				4	100	49
Energianvändning i fastigheter					132	59
Depåer			13	2	5	13
Flygtrafik	1		2		50	33
Motorsportbanor			8		2	12
Vägtrafik				2	431	323
Stationära energisektorn	4	18	28	50	372	365
Hamnar och sjöfart		1	1	6	50	49
Transportintensiv verksamhet				9	90	21
Spårtrafik				2	75	47
Fritidsbåtar					15	10
Detaljister, kemiska prod				2000	5	4
PCB i fastigheter				629	200	153
Tandläkare, sjukhus mm		3	8	600	169	199
Bygg o rivning				3000	100	47
Förorenad mark				60	400	372
Skyddade områden				8	280	259
Summa	6	78	549	7 488	3 402	2 972

Nämndens mål: Tillsynen ska bedrivas så att största miljö- och hälso nytta uppnås.

Målet har uppnåtts. Prioriteringarna av tillsyns arbetet grundas på förvaltningens miljö- och hälsoutredning. Översynen av förvaltningens tillsyns resurser och utarbetande av ny taxa har bidragit till en koncentration på de viktigaste områdena. För att stötta och följa upp verksamhetsutövarnas egenkontroll ges information om egenkontroll vid alla tillsynsbesök. Målsättningen beträffande hälso nyttan har en tydlig koppling till den nya riskbaserade kontrollen inom livsmedelsområdet.

Nämndens mål: En lika, rättssäker och snabb behandling av inkommande ärenden.

Målet har i huvudsak uppnåtts. Rutiner och mallar för vanliga ärenden har tagits fram eller setts över. Översynen av förvaltningens tillsynsresurser och utarbetande av ny taxa har även lett till en jämförelse mellan olika branscher och förbättrad handläggning. Inom livsmedelsområdet har det skett en stor satsning på kompetensutveckling.

Flertalet punktlighetsmål har en relativt god uppfyllelse. Mål relaterade till livsmedelskontroll/djurskydd har en lägre uppfyllelsegrad vilket får ses mot bakgrund av den mycket stora belastningen som övergången till den riskbaserade kontrollen har inneburit. När det gäller de misstänkta matförgiftningarna beror det låga värdet delvis på ofullständig statistik. Dessutom görs vid varje anmälan en bedömning av angelägenhetsgraden vilken kan påverka hur snabbt ärendet behandlas.

Punktlighetsmål	Antal klagomål, ansökningar, ärenden etc. under år 2007	Antal klagomål, ansökningar ärenden etc. som uppfyller punktlighetsmålet
Samtliga tillsynsavdelningar		
Lämna respons på klagomål inom två veckor.	410	389 (95 %)
Plan och miljö och Hälsoskydd		
Behandla anmälningar enligt miljöbalken inom sex veckor.	343	292 (85 %)
Livsmedelskontrollen		
Påbörja prövning av inkomna ansökningar om tillstånd, registrering eller godkännande inom 14 arbetsdagar.	1852	1389 (75 %)
Påbörja utredning av misstänkta matförgiftningar inom ett dygn. (1).	242	145 (59 %) Not 1.
Påbörja utredning av inkomna klagomål i djurskyddsärenden inom 5 arbetsdagar.	158	110 (70 %)
Hälsoskydd		
Handläggning av en värmepumpansökan ska påbörjas senast efter 20 arbetsdagar och därefter beslutas inom 3 arbetsdagar om ansökan är komplett.	1169	1140 (98 %)

Nämndens mål: Förenkla för företag vid anmälan och prövning.

Målet har uppnåtts. Blanketter för anmälan som ligger på förvaltningens webbplats har setts över och förenklats. En webbtjänst för elektronisk inrapportering av köldmedierapporter skapades under året och 12,5 procent av köldmedierapporterna inkom elektroniskt.

Stadens NKI-undersökning (NöjdKundIndex) avseende myndighetsutövande nämnder, visar att MHN:s tillsyn får ett mycket gott betyg från verksamhetsutövarna.

Ett nytt informationsmaterial har tagits fram, om vad som bör beaktas innan en ny lokal för förskola/skola byggs. Materialet har distribuerats till samtliga kommunala och privata intressenter samt finns tillgängligt på förvaltningens webbplats.

Nämndens mål: Kontrollera livsmedelsföretagen i enlighet med riskklassificeringen.

Målet är endast delvis uppfyllt då endast cirka hälften av de planerade årliga kontrolltimmarna har kunnat genomföras. Bedömningen är dock att livsmedelskontrollens produktivitet har ökat även om det inte funnits en tillförlitlig mätmetod. Orsaken till att denna kontroll inte kunna utföras som planerat, är till stor del att godkännandeprovningar vid ägarbyten har prioriterats. I Stockholm sker frekventa ägarbyten framförallt på restauranger och utan godkännandeprovning kan de inte starta sin verksamhet. Införandet av det nya systemet för tillsynsplanering, sk. riskklassificering, har också varit mycket arbetskrävande. Ett nytt avgiftssystem baserat på riskklassificeringen har också införts. Givet de förutsättningar och befintliga resurser får resultatet ändå anses som tillfredställande.

Ett antal nya verksamheter har tillkommit med anledning av den nya hygienlagstiftningen. Många av dessa är av mindre riskfylld karaktär och de har därför åsatts ett lågt antal kontrolltimmar. Under året har verksamheter med högre antal timmar prioriterats. Många verksamheter har också omprövats mot den nya lagstiftningen. Det har därvid visat sig att fullständiga revisioner av företagens system för egenkontroll krävt mycket arbete från förvaltningens inspektörer. Totalt har drygt 5 000 inspektioner genomförts på knappt 3 000 objekt av det totala antalet 6 407 objekt.

Den största arbetsinsatsen har medförts av ägarbyten framförallt på restauranger. Nationellt införd lagstiftning kräver att godkännandeprovning ska genomföras även i detaljhandelsledet. Detta gäller också vid ägarbyten. Tidigare var lokalen godkänd och kunde byta ägare utan ny provning. Den nya lagstiftningen kräver att lokal och verksamhet provas som en enhet.

Sammantaget ser statistiken ut på följande sätt efter de två första åren med ny lagstiftning. Av det totala antalet objekt (6 407 st.) har 3 635 objekt godkännande/villkorligt godkännande alternativt registrering enligt ny lagstiftning. I drygt 60 procent av fallen (2 245 st.) har nytt beslut om godkännande/registrering föranletts av ägarbyte.

Tabellen nedan visar livsmedelsrelaterade tillsynsaktiviteter – planering och utfall. Dessa är med undantag för planlagd inspektionsverksamhet i huvudsak händelsestyrda.

Livsmedelsrelaterade händelsestyrda tillsynsaktiviteter förväntade år 2007

Tillsynsaktivitet	Antal 2007 VP	Antal 2007 utfall
Servicetelefon – inkommande samtal	7000	6257
E-post kopplad till servicetelefon	400	718
Godkännandeprovningar – livsmedelsföretag (ärenden)	1000	1516
Registrering av livsmedelsföretag	1100	1005
Återkallande av godkännanden – livsmedelsföretag	40	112
Förbud avseende livsmedelshantering	40	79
Klagomål inklusive misstänkta matförgiftningar	600	618

Tabellen nedan visar arbetet med godkännandeprovning och registrering av livsmedelsobjekt. Observera att antalet godkännanden här är högre än antalet ärenden i tabellen ovan eftersom ett ärende kan resultera i flera godkännanden inkl. villkorade godkännanden.

Antal utförda prover speglar relativt väl lokala kontrollmyndighetens arbete inom provtagningsområdet. Andelen tjänliga prover speglar dock inte livsmedlens genomsnittliga kvalitet. Verifierande provtagning har övervikt åt det tjänliga hållet. Riktade provtagningar vid patogenmisstanke har övervikt åt det icke tjänliga hållet. Proportionerna mellan

verifierande och riktade provtagningar varierar år från år utifrån händelser i verkligheten. Begreppet tjänliga är dessutom numera föråldrat. Hygienpaketet har inneburit att reglerna för laboratoriernas rutiner och bedömningar förändrats. Redovisat andelstal är konstruerat för att i möjligaste mån vara jämförbart med äldre lagstiftning. Sammantaget är antal tjänliga prover av utförda ett nyckeltal som har begränsat informationsvärde.

Antal livsmedelsgodkännanden, registreringar och provtagningar

	Totalt antal livsmedels-objekt	Antal godkännanden (beslut)	Antal registreringar	Utförda prover	Antal tjänliga prover av utförda
2005	5300	Ej aktuellt	Ej aktuellt	3 910	96 %
2006	5 238	1084	1124	5134	91 %
2007	6 407	2047	1005	2023	97 %

Kommentar: Totala antalet objekt 2007 avser antalet vid årets slut. Antalet godkännanden inkluderar också de villkorade godkännandena, ett och samma objekt kan få flera godkännanden innan det sker ett definitivt godkännande. Ett objekt kan också godkännas eller registreras flera gånger under samma år på grund av ägarbyten. Siffran 2047 respektive 1005 visar därför inte antalet objekt som godkänts respektive registrerats.

Program- och projektverksamhet

Nämndens mål: Medverka i omarbetningen av Miljöprogrammet med utgångspunkten att ekonomisk tillväxt är en förutsättning för att öka välbefindandet och för att nå målet om en bättre miljö.

Målet har uppnåtts i den meningen att ett nytt miljöprogram är framtaget och beslutat i fullmaktige. Förvaltningen har dock inte deltagit operativt i den senaste omarbetningen av miljöprogrammet. Däremot har Miljöförvaltningen tillsammans med SLK tagit fram grundmaterialet till miljöprogrammet och förvaltningen har gjort en genomgripande analys av förslaget och lämnat ett detaljerat remissvar.

Nämndens mål: Stödja arbetet att implementera, genomföra, följa upp och kommunicera stadens miljöprogram samt bistå kommunstyrelsen med analyser av resultatet och måluppfyllnad.

Målet har uppnåtts. Förvaltningen har tagit fram Stockholms stads miljöbokslut. Miljöbokslutet är den tredje och sista redovisningen av Stockholms miljöprogram för perioden 2002-2006. Bedömningen var att närmare 80 procent av delmålen har uppnåtts eller haft en positiv utveckling.

Nämndens mål: Arbeta för att Stockholm ska få en god vattenstatus som uppfyller vattendirektivet.

Målet har delvis uppnåtts. Under 2007 har den nya organisationen för arbetet med Vattenprogrammet införts, där berörda förvaltningar och Stockholm Vatten bemannar en styrgrupp, en samordningsgrupp och tre arbetsgrupper. Miljöförvaltningen ansvarar för samordningen av Vattenprogrammet. En gemensam årlig åtgärdsplanering har införts, som dels innehåller övergripande åtgärder, dels åtgärder fördelat på resp. sjö och vattendrag. Den sammanlagda kostnaden för påbörjade och genomförda åtgärder under 2007 uppgick till ca. 160 mnkr, varav drygt hälften finansierades av Miljömiljarden. Stockholm Vatten AB har varit ansvariga för en majoritet av projekten. Årstaviken var det enskilda vattenområde där

mest resurser satsades, följt av Bällstaviken-Ulvsundasjön och Magelungen. Data från miljöövervakningen visar att trenden för övergödning är positiv för flertalet av Stockholms sjöar.

Miljöförvaltningen leder det kommunövergripande vattensamarbetet kring Bällstaån. Bällstaågruppens verksamhetsberättelse för år 2006, inklusive resultat från vattenprovtagningar utförda i Bällstaån 1997-2006 redovisades i Miljö- och hälsoskyddsnämnden i oktober 2007. Redovisningen har även överlämnats för kännedom till Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt.

Under året har arbetet med att utveckla informationen om stadens vattenvårdsarbete gått vidare. En informationsstrategi har tagits fram, och webbinformationen har förbättrats. En utveckling av webbverktyget Miljöbarometern har inletts, för redovisning och uppföljning av vattenprogrammets åtgärder.

Avvikelse mot VP: Det planerade samverkansprojektet med Huddinge kommun kring sjön Magelungen har ej genomförts, främst pga. besparingar.

Nämndens mål: Arbeta för att Stockholms vattenområden ska vara attraktiva rekreationsområden för alla.

Målet har delvis uppnåtts. Nämnden har ett mycket begränsat ansvar för rekreationsfrågorna och en liten rådighet över de åtgärder som vidtas. Den enskilt viktigaste åtgärden inom förvaltningen har varit att ta fram en badvattenplan vilket redovisas under nedanstående mål. Därutöver har förvaltningen, i syfte att informera om Stockholms sjöar, dess tillstånd och pågående åtgärdsarbete, genomfört 20 guidade vattenvandringar i olika vattenområden i samarbete med Naturskyddsföreningens projekt "Storstockholms naturguider". Vattenvandringarna har vänt sig till allmänheten, och utvärderingen visar att vandringarna har varit mycket uppskattade.

Nämndens mål: Ta fram en handlingsplan för hur Stockholm ska få fler badplatser med rent badvatten.

Målet har uppnåtts. Under året har en handlingsplan för hur Stockholm ska få fler badplatser med bra badvattenkvalitet arbetats fram i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna. I handlingsplanen redovisas inventering och åtgärdsförslag för de befintliga strandbaderna samt inventering och omdömen om åtta nya platser med möjlighet till strandbad. De nya platserna har valts ut i samarbete med stadsdelsförvaltningarna.

Nämndens mål: Vidareutveckla förvaltningens uppföljnings- och kommunikationsverktyg Miljöbarometern för uppföljning av miljötillstånd, miljöprogrammets mål samt åtgärder inom vattenprogram- och klimatarbetet.

Målet har uppnåtts. Miljöbarometern uppdateras kontinuerligt med aktuell information kring stadens miljöarbete. Under 2007 har Miljöbarometern kompletterats bl.a. inom följande områden:

- Ett miljöbokslut för Miljöprogrammet 2002-2006 har sammanställts och publicerats med hjälp av Miljöbarometern.

- Miljöbarometern har anpassats till Miljö- och hälsoutredningen. Arbetet med att uppdatera och värdera påverkansfaktorer har inletts.
- Vattenprogrammets åtgärder har datalagrats och kommer att redovisas under 2008.

Tabellen nedan visar utvecklingen av besöksantalet på Miljöbarometern. Minskningen i antal besök mellan 2006 och 2007, beror väsentligen på att webbplatsens inte längre har en engelskspråkig version. Då förvaltningens webbplats nu samordnats med stadens, tas inte särskilda uppgifter fram för Miljöförvaltningens webbplats. Det går därför inte att fortsätta tidigare mätning. Under året har förvaltningens intranät migrerats till stadens intranät och har dessutom bidragit till att information flyttats över till nya stockholm.se.

Besök vid Miljöbarometerns webbplats

Antal besök totalt	2005	--
	2006	37 418
	2007	32 399
Antal unika besökare	2005	14 035
	2006	30 271
	2007	27 549
Antal besökta sidor	2005	66 122
	2006	210 655
	2007	176 716

Nämndens mål: Aktivt arbeta för att bolag, förvaltningar och företag årligen ska söka de av regeringen avsatta KLIMP-medlen 2007.

Målet har uppfyllts. Förvaltningen har samverkat med och bistått stadsledningskontoret i årets Klimp-ansökan. Det gjordes i samband med utredningen om kostnadseffektiva åtgärder från förvaltningar, bolag och andra aktörer för att minska klimatpåverkan och energianvändning i staden. Sammanlagt 16 åtgärder ingår i den ansökan som lämnades in.

Nämndens mål: Ansvara för att staden har en handlingsplan med åtgärder mot klimatpåverkan som visar hur staden fortsatt minskar växthusgasutsläppen i samma takt som mellan 1990 och 2005. Handlingsplanen ska även omfatta anpassningsåtgärder.

Målet har delvis uppfyllts. Under året har förvaltningen utvärderat hur målet att till 2005 nå ned till en utsläppsnivå på 4,0 ton CO₂ ekv./inv i stadens handlingsprogram mot växthusgaser, har uppfyllts. Målet har nåtts. Som en fortsättning på det systematiska åtgärdsarbetet har förvaltningen utrett de mest kostnadseffektiva åtgärderna för att minska utsläppen till 3,5 respektive 3,0 ton CO₂/inv. till 2015 som ett beslutsunderlag för nya målnivåer. Förvaltningen har inte erhållit något uppdrag att utarbeta en ny handlingsplan.

Nämndens mål: Stadens sammantagna bilpark består av miljöbilar senast år 2010 med undantag för utrycknings- och specialfordon.

För att uppnå det långsiktiga målet om 100 procent miljöbilar 2010, har MHN under året fokuserat på rådgivning och stöd till stadens förvaltningar och bolag. Seminarium har arrangerats för fordonsansvariga i staden. Förvaltningen har även påbörjat arbetet med att förändra stadens leasingavtal av bilar så att det endast möjliggör leasing av miljöbilar.

Nämndens mål: Medverka till att en ny definition på miljöbilar tas fram i staden.

Målet har uppfyllts. En ny miljöbilsdefinition beslutades av KF 2007-05-28.

Nämndens mål: Verka för att öka antalet tankstationer i staden för alternativa fordonsbränslen och utveckla en strategi för biogas och andra miljövänliga drivmedel i Stockholm.

Målet har uppfyllts. Andelen tankstationer i länet som tillhandahåller ett förnybart alternativ har ökat från 50 procent till 75 procent. Strategin för biogas och andra miljövänliga bränslen i Stockholm antogs av MHN 2007-12-10. Rundabordssamtal kring biogasen i Stockholm har hållits med Ulla Hamilton som sammankallande vid två tillfällen under året.

Miljöövervakning

Nämndens mål: Driva på arbetet med att förbättra luftkvaliteten i Stockholm genom underlag för tillsyn, miljöövervakning, information och rådgivning.

Nämndens mål: Ta fram och bistå kommunstyrelsen med sakkunnigt beslutsunderlag i arbetet att uppnå fastställda miljökvalitetsnormer.

Målen har uppnåtts. Luftkvaliteten i Stockholm har övervakats och utvärderats i förhållande till lagstadgade miljökvalitetsnormer som underlag för tillsyn och åtgärder. Information om Stockholmsluften har uppdaterats varje timme under hela året. Information om befolkningens och skolors exponering för partiklar har tagits fram med bedömningar av hälsoeffekter. Underlag har tagits fram för informationskampanj om val av vinterdäck. Dammbindningsförsök längs E4 och Sveavägen har utvärderats. Södra Länkens effekter på utsläpp, luftkvalitet och exponering har analyserats och rapporterats. Ny webbplats för Stockholms och Uppsala läns luftvårdsförbund har utvecklats och tagits i drift med fokus på utsläpp och spridning av luftföroreningar med effekter och åtgärder.

Nämndens mål: Fortlöpande aktualisera Miljö- och hälsoutredningen samt utveckla databas- och webbverktyget Miljöbarometern för en rationell hantering av materialet.

Målet har uppnåtts. Miljö- och hälsoutredningen ska fungera som ett kunskaps- och beslutsunderlag för stadens miljöarbete. Utredningen ska ligga till grund för planering av tillsynsarbete, programarbete och miljöövervakning. Med en gemensam värderingsmodell ska man kunna jämföra olika miljöproblem, påverkansfaktorer och källor för prioritering av miljöarbetet.

En översyn av nuvarande Miljö- och hälsoutredningen har påbörjats under hösten. Utredningsmaterialet har databaslagrats och arbetet med att aktualisera materialet genom uppdatering och värdering av påverkansfaktorer och källor har inletts. Nya webbformulär har utvecklats för enkel rapportering av påverkansfaktorer och källor. Databaslagringen innebär också att det omfattande materialet kan presenteras på Internet på ett överskådligt och pedagogiskt sätt.

Nämndens mål: Ta fram en miljöövervakningsplan för Stockholms för perioden 2007-2010.

Målet har uppnåtts. Som ett stöd för nämndens uppdrag om miljöövervakning har en översyn av förvaltningens totala behov av miljöövervakning genomförts. Behoven relaterades till lagstiftning och vad som framkommer i miljö- och hälsoutredningen, tillsynsplanen samt projekt- och programarbeten på förvaltningen. Översynen presenteras i rapporten Behov av miljöövervakning 2008-2011.

Ekonomisk hushållning och sänkt skatt

Nämndens mål: Rutiner och policys för handläggning och styrning ska stödja ökad effektivitet och kvalitet i verksamheten.

Givet det kraftiga besparingskravet (från nettobudget 111 mnkr till 82 mnkr) och svårigheterna att få snabb verkan på beslutade åtgärder, får måluppfyllelsen anses vara god då nämnden anpassat sig till budgetnivån. Eftersom nämnden i stort sett har utfört de uppgifter som kommunfullmäktige har prioriterat och samtidigt kraftigt minskat kostnaderna har det även skett en effektivitetshöjning. Förvaltningen bedömer även att det skett en ökning av produktiviteten inom tillsynsområdet, även om det ännu funnits begränsningar i mätmetoderna. Genom ett stort arbete med noggrann personalplanering och tydlig styrning, har det skett en neddragning med 23 tjänster medan endast en anställd har förklarats övertalig.

Budgetutfallet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden redovisar ett negativt nettoutfall jämfört med budget om 7,1 mnkr. Avvikelsen förklaras i sin helhet av avvecklingskostnader för MCFF och kostnader för övrig övertalighet. Kostnaderna var 3,5 mnkr lägre än budget och intäkterna 10,6 mnkr lägre (inkl. projektmedel för miljömiljard och miljöbilar).

Om vi ser till budgeten exkl. projektmedel gäller att intäkterna för tillsyn enligt miljöbalken översteg budget med 0,8 mnkr men för livsmedelstillsynen var intäkterna 4,2 mnkr lägre än budget. De lägre tillsynsintäkterna än budget uppvägdes i sin helhet av lägre kostnader för tillsynen, främst inom livsmedelsområdet med lägre kostnader för personal, analyser och konsulter. Den lägre personalkostnaden än budget för livsmedelstillsynen förklaras av vakanser.

Kostnaderna inom Miljöövervakningen var 1,1 mnkr högre än budgeterat vilket främst förklaras av högre kostnader för SLB. Intäkterna för SLB översteg budget med 0,4 mnkr.

Kostnaderna för den gemensamma verksamheten var 2,2 mnkr högre än budget vilket till större delen beror på avgångsvederlag samt till viss del högre lönekostnader för avdelningen verksamhetsstöd.

Intäkterna för miljöbilsprojekten var 3,3 mnkr lägre än budgeterat och kostnaderna 2,9 mnkr lägre. Det lägre utfallet än budgeterat förklaras av lägre kostnader för bilbidrag.

Kostnaderna för miljömiljardsprojekten har år 2007 uppgått till 19,7 mnkr. Intäkterna var 20,2 mnkr.

Kostnaderna för MCFF, uppgick till 5,9 mnkr och intäkterna till 1,0 mnkr. Nettokostnaden, som Miljö- och hälsoskyddsnämnden ej budgeterat för, uppgick till 4,9 mnkr. Som ovan nämnts, avknoppades Stockholms stads miljödiplomering från MCFF.

Kostnads- och intäktsutvecklingen

Jämfört med prognos

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beräknade kostnaderna i första tertialrapporten till 169,7 mnkr, i andra till 169,3 mnkr. Resultatet i bokslutet blev 167,2 mnkr. Avvikelsen på 2,1 mnkr mellan andra tertialrapporten och bokslutet beror på lägre kostnader för miljöbils- och miljömiljardsprojekten. Avvecklingskostnaderna för MCFF och övriga övertaliga var inte inkluderade i prognosen från tertial två.

Intäkterna beräknades i första tertialrapporten till 87,7 mnkr, i andra till 86,1 mnkr. Resultatet i bokslutet blev 78,1 mnkr. Avvikelsen på 8,0 mnkr mellan andra tertialrapporten och bokslutet beror i sin helhet på lägre intäkter för miljöbils- och miljömiljardsprojekten.

Jämfört med utfall 2006

Miljö- och hälsoskyddsnämndens kostnader år 2007 var 37,9 mnkr lägre än år 2006. Exklusive miljömiljardsprojekten och kompetensfonden var kostnaderna 24,4 mnkr lägre än år 2006. Intäkterna var år 2007 18,3 mnkr lägre än år 2006. Exklusive miljömiljardsprojekten och kompetensfonden var intäkterna 4,7 mnkr lägre. Miljö- och hälsoskyddsnämndens netto minskade år 2007 med 19,6 mnkr jämfört med föregående år.

Kostnaderna för tillsynen uppgick år 2007 till 77,1 mnkr vilket var 8,0 mnkr lägre än år 2006 samtidigt som tillsynsintäkterna ökade med 3,2 mnkr. Kostnadsbesparingen förklaras av lägre personalkostnader 1,8 mnkr, konsulter, 2,0 mnkr, analyskostnader 1,5 mnkr, kundförluster 1,1 mnkr, inventarier 0,6 mnkr samt övrigt 1,0 mnkr. Av intäktsökningen fördelade sig 2,4 mnkr på livsmedelstillsynen och 0,8 mnkr på miljöbalkstillsynen. Nettot för tillsynen minskade med 11,2 mnkr.

Kostnaderna för Miljöövervakningen minskade år 2007 med 2,3 mnkr jämfört med föregående period vilket främst förklaras av minskat programarbete.

Den gemensamma verksamhetens kostnader minskade år 2007 med 5,5 mnkr vilket förklaras av lägre personal- och konsultkostnader än år 2006.

Miljöbilsprojekten minskade kostnaderna och intäkterna år 2007 med 8,2 mnkr beroende på mindre utbetalda bidrag till miljöbilar och tankstationer än år 2006.

Kostnaderna och intäkterna för miljömiljardsprojekten minskade med 2,9 respektive 2,7 mnkr år 2007 jämfört med föregående år.

Kostnaderna för MCFF, som avknoppats, minskade med 0,4 mnkr år 2007 jämfört med år 2006.

Jämfört med budget 2006

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har, exklusive avvecklingskostnader för MCFF och övrig övertalighet, i det närmaste klarat av de effektiviseringar som presenterades i VP 2007 där kostnaderna beräknades minska med 19 mnkr och intäkterna öka med knappt 10 mnkr jämfört

med budget år 2006. Intäktsökningen blev 9 mnkr vilket var knappt 1 mnkr lägre jämfört med budget 2006 vilket förklaras av lägre intäkter inom livsmedelstillsynen.

Kostnadsminskningen uppgick till 18 mnkr vilket var knappt 1 mnkr lägre än jämfört med budget år 2006. Avvikelsen förklaras av högre personalkostnader i form av avgångsvederlag.

Analys av intäktsutvecklingen

Tabellen nedan visar utvecklingen av Miljöförvaltningens finansiering under en femårsperiod. Under perioden 2003 till 2007 har skattemedlens andel av finansieringen minskat från 70 procent till knappt 61 procent (exkl Miljömiljard). Intäktsökningen för tillsynen har varit kraftig, 49 procent varav huvuddelen avser tillsyn enligt miljöbalken.

Miljöförvaltningens intäkter 2003-2007 (mnkr)

	2007	2006	2005	2004	2003
Miljöbalkstillsyn	20,9	20,2	18,5	15,6	12,1
Livsmedelskontroll	21,7	19,3	18,9	16,6	16,5
Uppdragsverksamhet	6,0	5,8	6,1	6,7	5,2
Bygglovsgranskning	0,2	0,3	0,3	0,3	0,5
Miljöbilsprojekten	6,0	14,2	9,1	8,9	5,4
Kompetensfonden	-	10,9	7,1	3,4	-
Miljömiljarden	20,2	22,9	9,3	0,4	-
Övriga intäkter	3,1	2,8	2,9	1,8	2
Budgettilldelning	89,1	108,7	100,4	93,7	96,9
Summa	167,3	205,1	172,6	147,4	138,6

Samtidigt som intäkterna ökat för tillsynen har också resurserna ökat, fram till och med år 2006. År 2007 minskade antalet årsarbetare för första gången under jämförelseperioden samtidigt som intäkterna ökade.

Årsarbetare inom Miljöbalks- och Livsmedelstillsynen

	2007	2006	2005	2004	2003
Miljöbalkstillsyn	53,6	53,9	47,1	44,2	50
Livsmedel och djurskyddstillsyn	38,4	42	42,5	33,3	36
Summa	92,0	95,9	89,6	77,5	86

Under perioden har intäkterna per årsarbetare inom miljöbalken ökat med 0,15 mnkr (63 procent) och inom livsmedelstillsynen med 0,11 mnkr (24 procent). Noteras bör att timtaxan för livsmedelstillsynen 2007 ökade från 700 kr till 800 kr.

Intäkt per årsarbetare (mnkr)

	2007	2006	2005	2004	2003
Miljöbalkstillsyn	0,39	0,37	0,39	0,35	0,24
Livsmedel	0,57	0,46	0,44	0,50	0,46

Sammanställningarna nedan visar hur stor andel av tillsynen som finansieras med intäkter under en femårsperiod. Under perioden som helhet har det skett en ökning, inom miljöbalken från 32 procent till 43 procent och inom livsmedelstillsynen från 60 procent till 77 procent. Den kraftiga ökningen avseende livsmedelstillsynen mellan år 2006 och år 2007 berodde på lägre kostnader för personal, analys och avgifter till Livsmedelsverket och på ökade intäkter beroende på ny taxa baserad på självkostnadsfinansiering till följd av ny lagstiftning.

Självfinansieringsgrad Miljöbalkstillsynen

År	Procent
2004	32
2005	37
2006	38
2007	43

Självfinansieringsgrad Livsmedelstillsynen

År	Procent
2004	60
2005	63
2006	57
2007	77

Budgetutfall per avdelning och totalt för nämnden

	Budget 2007			Bokslut 2007			Avvikelse mot budget		
	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto
Nämnden	1,1	-	1,1	1,1	-	1,1	-0,1	-	-0,1
Förvaltningschef och stab	5,6	-	5,6	7,7	-	7,7	-2,2	-	-2,2
Plan och Miljö	40,8	17,9	22,9	38,7	15,8	22,9	2,1	-2,1	0,0
Varav Miljöbilsprojekten	16,2	9,3	6,9	13,0	6,0	7,0	3,2	-3,3	-0,1
Hälsoskydd	23,8	12,2	11,6	23,4	12,4	11,0	0,4	0,2	0,6
Livsmedelskontrollen	31,9	25,9	6,0	28,1	21,7	6,4	3,8	-4,2	-0,5
Miljöövervakningen	22,7	6,5	16,2	23,7	6,9	16,8	-1,0	0,4	-0,6
Verksamhetsstödet	19,0	0,1	18,9	18,7	0,2	18,6	0,3	0,1	0,3
Summa kärnverksamhet	144,8	62,8	82,0	141,5	57,0	84,6	3,3	-5,8	-2,5
MCCF	-	-	-	5,9	1,0	4,9	-5,9	1,0	-4,9
Miljömiljarden	26,0	26,0	0,0	19,7	20,2	-0,4	6,3	-5,9	0,4
Summa nämnden	170,8	88,8	82,0	167,3	78,2	89,1	3,6	-10,7	-7,1

Kommentarer till balansräkningen

Enligt stadens anvisningar ska balansräkningen (se bilaga 2) för 2007 kommenteras mot balansräkningen 2006:

- Fordringar mot staten är 1,2 mnkr lägre 2007 jämfört med 2006 beroende på av staten under år 2007 utbetalda medel för bilbidrag.
- Fordringar mot EU är 5,0 mnkr lägre år 2007 än år 2006. Detta beror på förskott som förvaltningen erhållit för Trendsetterprojektet.
- Förutbetalda kostnader är år 2007 i nivå med år 2006.
- Upplupna intäkter år 2007 är 7,6 mnkr lägre än år 2006 beroende på lägre intäkter för miljömiljarden samt inga intäkter för kompetensfonden.

- Leverantörsskulder är 11,5 mnkr lägre år 2007 än år 2006 men i nivå med år 2005 vilket förklaras av väsentligt lägre kostnader för kärnverksamheten samt för miljömiljards- och miljöbilsprojekten samt inga kostnader för kompetensfonden.
- Övriga kortfristiga skulder är 2,0 mnkr högre år 2007 än 2006 beroende på att förvaltningen ej tagit i anspråk förskott från EU och staten.
- Upplupna kostnader är 3,1 mnkr högre år 2007 jämfört med år 2006 vilket främst förklaras av avgångsvederlag.
- De förutbetalda intäkterna är 0,0 mnkr år 2007 jämfört med 0,8 mnkr år 2006 vilket avsåg intäkter inom MCFF:s verksamhet.

Miljöförvaltningens ekonomi på fyra sätt år 2007					
<u>Delverksamhet</u>	Mnkr	%	<u>Avdelning</u>	Mnkr	%
Myndighetsarbete	77,1	46%	Plan o Miljö	38,7	23%
Miljöövervakning	23,7	14%	(varav miljöbilsprojekten)	13,0	
Miljöbilsprojekten	13,0	8%	Hälsoskydd	23,4	14%
Gemensam verksamhet	27,8	17%	Livsmedelskontrollen	28,1	17%
Miljömiljarden	19,7	12%	Miljöövervakningen	23,7	14%
Miljöcentrum	5,9	4%	Verksamhetsstödet	18,7	11%
			(varav		
			förvaltningsövergripande)	4,1	
			(varav Kommunikation)	2,0	
			(varav IT)	3,5	
			Förvaltningsledning och stab	7,7	5%
			Miljömiljarden	19,7	12%
			Miljöcentrum	5,9	4%
			Miljö och		
			hälsoskyddsnämnden	1,1	1%
Summa	167,3	100%	Summa	167,3	100%
<u>Resurser</u>			<u>Finansiering</u>		
Personal	105,1	63%	Intäkter för:		
Lokalkostnader	13,1	8%	-Miljöbalkstillsyn	20,9	13%
Konsulter	19,1	11%	-Livsmedelskontroll	21,7	13%
Material, köpta tjänster					
mm	29,8	18%	-Uppdragsverksamhet, SLB	6,0	4%
			-Bygglövsgranskning	0,2	0%
			-Miljöbilsprojekten	6,0	4%
			-Miljömiljarden	20,2	12%
			-Övrigt	3,1	2%
			-Budgettilldelning	89,1	53%
Summa	167,3	100%	Summa	167,3	100%

Personalkostnadsutvecklingen

Personalkostnaderna (lön och personalförsäkring) uppgick år 2007 till 105,1 mnkr och utgör 63 procent av Miljö- och hälsoskyddsnämndens kostnader. Jämfört med år 2006 innebär det en minskad kostnad med 7,5 mnkr. Minskningen berodde på lägre kostnader för kompetensfond och miljömiljard med 4,7 mnkr, lägre kostnader inom livsmedelstillsynen beroende på vakanser med 1,8 mnkr, lägre kostnader för mindre antal personal 5,8 mnkr, högre kostnader för övertaliga 1,4 mnkr samt högre kostnader för avgångsvederlag 3,3 mnkr.

Medarbetarna

2007 har varit ett år av omstrukturering. Ambitionen att klara neddragningarna utan att många medarbetare ska behöva lämna förvaltningen, har nåtts. I VP drogs 21 anställningar in. Tillsammans med ytterligare en indragen anställning under året och en kvarvarande övertalighet från 2006, har förvaltningen hanterat neddragning av 23 anställningar. Genom en noggrann personalplanering och tydlig styrning av arbetet har övertaligheten kunnat begränsas. En medarbetare har blivit konstaterat övertalig och valt att sluta med frivillig-lösningen enligt stadens avtal för hantering av övertalighet. Några neddragningar har löst genom att medarbetarna fått nya anställningar inom förvaltningen och genom att inte återbesätta vakanta anställningar. Två pensioner har beviljats och kommer att träda i kraft under 2008. Tre medarbetare har slutat enligt särskilt avtal för att starta eget och fortsätta driva verksamheten med miljödiplomering. Förvaltningen har också varit generös med att bevilja ledigt för att prova annat arbete för medarbetare som berörts av neddragningarna.

Personalomsättningen har ökat och åtgärder har vidtagits för att minska omsättningen. Bland annat gjordes en särskild lönesatsning utöver löneöversyn för konkurrensutsatta grupper i slutet av året. Målet var att få lättare att behålla duktiga medarbetare och skapa möjlighet att växa i arbetet genom att ta på sig nya arbetsuppgifter. Intresset för förvaltningens anställningar är stort även om det blivit färre sökande med yrkeserfarenhet. Det har dock varit möjligt att rekrytera nya medarbetare efter dem som slutat.

Sjukfrånvaron har minskat från 4,0 procent till 3,8 procent. För staden som helhet är sjukfrånvaron 8,3 procent och för fackförvaltningarna 5,6 procent. Förvaltningen arbetar aktivt med hälsa och friskvård och med tidig rehabilitering. Ytterligare redovisning av arbetet inom medarbetarområdet finns i personalberättelsen, bilaga 3.

Taxeöversyn

Under året har en genomgripande översyn skett av taxan. Timtaxan för tillsyn enligt miljöbalk och livsmedelskontrollen samt djurskyddet har ökat från 800 kr/tim till 875 kr/tim vilket motsvarar självkostnaden. Taxan för tillsyn enligt miljöbalken har reviderats också med hänsyn till faktiskt nedlagd tid inom olika områden för tillsyn. Den fasta taxan för tillsyn av verksamhetsutövare med större bestånd av bostäder, har omvandlats till timdebitering. Den nya taxan innebär en bättre tillämpning av lagstiftningens självkostnadsprincip och att förvaltningens tillsynsarbete i väsentligt högre grad kommer att grunda sig på intäkter och inte på skattefinansiering. Taxan har beslutats i KF och gäller fr.o.m. 1 januari. 2008.

Administrativ utveckling

Integrationen mellan verksamhetssystemet Ecos och Agresso innebär att faktureringen numera är automatiserad vilket är en mycket viktig effektivisering och en förutsättning för en väl fungerande debitering. Systemet innebär en ökad decentralisering av administrationen till handläggarna som får ett tydligare helhetsgrepp om tillsynsverksamheten.

Under året har också tidredovisningen vidareutvecklats för att bli ett effektivt instrument för uppföljning och styrning av förvaltningens största resurs, dvs. tiden.

Övriga redovisningar

Externt finansierade projekt

Från Miljömiljarden har nämnden beviljats medel om 74,9 mnkr till 15 projekt. I detta belopp har inte medräknats 8,3 mnkr som återredovisas för miljöbilsprojektet. Under året har 20 mnkr upparbetats. Projekten utförs delvis i samarbete med andra aktörer och har olika varaktighet under perioden 2004 – 2009. De projekt som avslutats har alla klarat budgetram. Nedan beskrivs projekten i korthet:

Klimatkampanjens projekt om energi och egenkontroll för fastighetsägare

Projektet har genomförts enligt plan och samtliga projektmål har uppfyllts. Närmare 1300 utbildningstillfällen har hittills hållits sedan projektet startade. De flesta fastighetsägare som gått utbildningen håller nu på att genomföra en energiinventering. Hittills har tre inventeringsrapporter inkommit och granskats. De åtgärder som har genomförts, för att bidra till inventeringen ska betalas ut, har gett en besparing på 966 MWh, vilket motsvarar 98 ton CO₂. (Hälsa). Projektet har förlängts på deltid (50 procent) till juni 2008. Slutrapportering sker sommaren 2008.

KLIMP – Informationskampanj för minskad el- och oljeanvändning

Projektet har hittills resulterat i att drygt 70 ägare till större fastigheter med oljepanna har fått kostnadsfri energirådgivning per telefon. 10 av dem har gått på seminarium och lyssnat på energikonsulter. Drygt 500 hushåll med direktverkande el har blivit kontaktade, varav 300 tackade ja till skriftlig information. 36 radhusägare deltog i seminarium om konvertering och fjärrvärme.

Bristfälliga avlopp på Lambarö

Miljömiljardprojekt som löpte 2005-2007, utredde olika vatten- och avloppslösningsförslag samt en genomförandeplan. Utredningen pekade mot att ett gemensamt system anslutet till kommunalt VA-nät är att föredra för Lambarö. Rapporten överlämnades till Miljö- och Hälsoskyddsnämnden samt till Kommunstyrelsen, som i början av 2008 beslutade att Lambarön ska inkluderas i det kommunala verksamhetsområdet för VA.

Däcktryckskampanj

Projektet syftar till att stockholmarna ska känna till sambandet mellan bilanvändning, däckstryck, koldioxidutsläpp och växthuseffekten. Projektet har avslutats, avrapporterats till Miljömiljardskansliet och anmälts till MHN under året.

Klimatjakten

Projektet syftar till att stadens verksamheter och företag ska tävla mot varandra för att hitta klimatvinster. Projektet har avslutats, avrapporterats till Miljömiljardskansliet och kommer att anmälas till MHN januari 2008.

Klimatkonferens – Internationellt samarbete

Projektet syftar till att utveckla och stärka Stockholms stads klimatarbete genom att inhämta internationella kunskaper och erfarenheter samt etablera samarbete med andra europeiska städer med avancerat klimatarbete och långtgående klimatmål. Projektet har avslutats, och kommer att avrapporteras till Miljömiljardskansliet och anmälas till MHN i januari 2008.

Konsumera smartare

Projektet har förlängts till 31 juli 2008 och erhållit ytterligare medel för genomförande enligt projektplan.

Markmiljöundersökningar och utveckling av markdatabas

Projektet syftar till att visa omfattningen av föroreningar i mark och sediment och ge ett underlag för markanvändningsplanering i staden. Projektet har genomförts enligt plan och samtliga mål uppnåtts. Avrapportering sker till Miljömiljardskanslitet och anmäls till MHN i januari 2008.

Kommunal energirådgivning

Under året har Stockholms Stad erbjudit privatpersoner, företag och organisationer energirådgivning. Den kommunala energirådgivningen är opartisk och kostnadsfri och genomförs i samarbete med 25 kommuner i länet. Verksamheten finansieras genom statliga bidrag från Energimyndigheten. Energirådgivning har getts i form av: Personlig telefonrådgivning, webbservice – www.energiradgivning.se samt gemensamma och lokala aktiviteter, såsom Energisparhelg på IKEA-varuhuset; medverkan på Välj-själv-dagarna i Skarpnäck; riktade informationsprojekt mot fastighetsägare med direktverkande el eller oljepanna.

Båtbottentvätt

Projektet avslutades under året i förtid på grund av resursbrist och en summa om 650 000 kr (av tilldelade 800 000 kr) kommer inte att utnyttjas. Projektet var planerat att genomföras under åren 2006-2008 med syfte etablera båtbottentvättar som komplement och alternativ till giftiga båtbottenfärger. En av planerade tre pilotanläggningar har etablerats i Stockholm.

Nya gifter - nya verktyg

Styrgruppen har godkänt 16 delstudierapporter, t ex om flödesanalyser, miljögifter i fisk och kräfter, samt psykologiska, juridiska och ekonomiska analyser. Under ett forskarmöte behandlades huvudfrågan om vilka ämnen som ska prioriteras i Stockholms miljöarbete framöver. En kommunikationsplan har tagits fram som vägledning när resultaten ska presenteras för viktiga målgrupper. Utformningen av slutrapporten börjar växa fram.

Handlingsplan för Tyresån

Huvuddelen av de aktiviteter som anges i tidsplanen är nu genomförda. Under året har arbetet med att ta fram en, för samtliga kommuner inom Tyresåns sjösystem, gemensam databas med webbapplikation slutförts. Webbapplikationen finns tillgänglig på adressen: <http://arcwebsverige.net/ivl/tyresa/viewer.htm>. Projektet kommer att slutrapporteras under första kvartalet 2008.

3H

Efter genomförande av huvudstudien (enkäten) och fältstudien har 3H ett omfattande och unikt material över inomhusmiljön i flerbostadshus såväl för Sverige som internationellt. Alla data och information har börjat bearbetas, analyseras och avrapporteras. Ett forskarseminarium genomfördes i november 2007 vilket innebar att arbetet tog ytterligare ett steg framåt.

Bidrag till skolklasser och organisationer för att förverkliga goda miljöprojekt

Projektet syftar till att ge bidrag till skolklasser och organisationer för att dessa ska kunna förverkliga goda miljöprojekt. Miljöförvaltningen administrerar fördelningen av bidrag. Arbetet löper enligt projektplanen.

www.klokainvesteringar.nu

Klokainvesteringar.nu är ett webbaserat verktyg som hjälper fastighetsägare och förvaltare att göra kloka investeringar som leder till minskade driftskostnader, energianvändning och miljöbelastning. Verktyget är även ett hjälpmedel för konsulter och fastighetsägare som genomför energideklarationer av byggnader enligt EU:s direktiv. Projektet har utvecklat avancerade beräkningsverktyg samt utbildat fastighetsförvaltare i verktyget. Under 2008 kommer verktyget lämnas över till en ny huvudman/förvaltare.

ScorePP (EU-projekt)

Miljöförvaltningen medverkar sedan oktober 2006 som partner och med Stockholm som case-city i det EU-finansierade projektet ScorePP (Source control options for reducing emissions of Priority Pollutants). Projektets mål är att ta fram kostnadseffektiva strategier för att minska utsläpp av vattendirektivets 33 prioriterade miljöfarliga ämnen. Projektet kommer att ge underlag för prioritering av insatser mot utsläpp av miljöfarliga ämnen inom förvaltningens tillsyns- och programarbete.

Tillgänglighet

Miljöförvaltningens lokaler i Tekniska nämndhuset har en god tillgänglighet och funktionalitet för handikappade. Förbättringar kan utföras i mån av behov. I fråga om bemötande, delaktighet och jämlikhet för handikappade finns inom förvaltningen en medvetenhet om behoven hos funktionshindrade personer och en beredskap att bistå.

Internt miljöarbete

Det finns en god uppfyllelse av förvaltningens interna miljöprogram. Se bilaga 5.

Serviceanmärkningar

Under 2007 inkom tre serviceanmärkningar som berörde handlägningsförfarande vid ett olägenhetsärende, tillgänglighet i ett klagomålsärende och handläggningstid mm. vid ansökan om tillstånd för bergvärme. Serviceanmärkningarna föranleder inte särskilda förbättringsåtgärder men det finns flera förbättringar som redan är planerade.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Uppföljning av budget 2007 - verksamhetsberättelse

Mnkr	Nämndens budget 2007	Nämndens utfall 2007 exkl. resultat- dispositioner	Avvikelse budget/ utfall (1-2)	Av nämnden redovisade omslutnings- förändringar	Av nämnden begärda budget- justeringar	Utfall 2006 (VB 2006)
	1	2	3	4	5	
Driftverksamhet						
Kostnader	170,8	167,3	3,5	0,0	0,0	205,1
Tillsynsarbete	80,6	77,1	3,5	0,0	0,0	85,1
Miljöövervakning	17,9	19,0	-1,1	0,0	0,0	18,7
Programverksamhet	4,8	4,7	0,1	0,0	0,0	7,3
Informationsverksamhet	2,0	2,0	0,0	0,0	0,0	3,8
Gemensam verksamhet (nämnd, förvaltningsledning och administration, IT)	23,6	25,8	-2,2	0,0	0,0	29,5
Miljöbilsprojekten	15,9	13,0	2,9	0,0	0,0	21,2
Miljöcentrum	0,0	5,9	-5,9	0,0	0,0	6,3
Kompetensfonden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,6
Miljömiljarden	26,0	19,7	6,3	0,0	0,0	22,6
Övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter (-)	-88,8	-78,2	-10,6	0,0	0,0	-96,4
Tillsynsavgifter	-46,0	-42,6	-3,4	0,0	0,0	-39,4
Uppdragsverksamhet	-5,6	-6,0	0,4	0,0	0,0	-5,8
Övriga intäkter	-1,9	-2,4	0,5	0,0	0,0	-2,0
Miljöbilsprojekten	-9,3	-6,0	-3,3	0,0	0,0	-14,2
Miljöcentrum	0,0	-1,0	1,0	0,0	0,0	-1,2
Miljömiljarden	-26,0	-20,2	-5,8	0,0	0,0	-22,9
Kompetensfonden						-10,9
Netto	82,0	89,1	-7,1	0,0	0,0	108,7

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Uppföljning av budget 2007 - verksamhetsberättelse

Driftverksamhet

Specifikation av avvikelser mellan nämndens budget och nämndens utfall

(-) = minskade kostnader/ökade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivningar	Internränta	Netto
Nämndens budget inkl. budgetjusteringar	170,8	-88,8	0,0	0,0	82,0
<i>Avvikelser mot nämndens budget</i>					
Minskade kostnader tillsynen, personal	-1,8	0,0	0,0	0,0	-1,8
Minskade kostnader tillsynen, analys	-1,2	0,0	0,0	0,0	-1,2
Minskade kostnader tillsynen, konsulter	-0,6	0,0	0,0	0,0	-0,6
Ökade kostnader miljöövervakningen, främst SLB	1,1	0,0	0,0	0,0	1,1
Ökade kostnader gemensamt, personal	2,2	0,0	0,0	0,0	2,2
Minskade kostnader miljöbilar, utbetalda bilbidrag	-2,9	0,0	0,0	0,0	-2,9
Ökade kostnader MCFF, ej budgeterat	5,9	0,0	0,0	0,0	5,9
Minskade kostnader miljömiljarden	-6,2	0,0	0,0	0,0	-6,2
Minskade tillsynsavgifter, livsmedelstillsynen	0,0	4,2	0,0	0,0	4,2
Ökade tillsynsavgifter, miljöbalken	0,0	-0,8	0,0	0,0	-0,8
Ökade intäkter uppdragsverksamhet, SLB	0,0	-0,4	0,0	0,0	-0,4
Minskade intäkter miljöbilar	0,0	3,3	0,0	0,0	3,3
Ökade intäkter MCFF, ej budgeterat	0,0	-1,0	0,0	0,0	-1,0
Minskade intäkter miljömiljarden	0,0	5,8	0,0	0,0	5,8
Ökade övriga intäkter	0,0	-0,4	0,0	0,0	-0,4
Nämndens utfall före ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2006 och överföring av resultatenheternas resultat i bokslut 2007 (blankett 2.1 kolumn 2)	167,3	-78,2	0,0	0,0	89,1
Resultatenheternas resultat från 2006 (länkas från blankett 2.1 kolumn 4)	0,0				0,0
Nämndens utfall 2007 efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2006	167,3	-78,2	0,0	0,0	89,1
Överföring av resultatenheternas resultat i bokslut 2007					
Överföring av överskott (+) (baskonto 8911)	0,0				0,0
Överföring av underskott (-) (baskonto 8912) (blankett 2.1 kolumn 5)	0,0				0,0
Nämndens utfall efter täckandel/ianspråktagande av					

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Uppföljning av budget 2007 - verksamhetsberättelse

Redovisning av genomförd förändring av lokalinnehav år 2007 samt medel för omstrukturering/avveckling och nyanskaffning

[illegible]

*) **avser ej stimulansbidrag** för utbyggnad av särskilda boenden inom äldreomsorg, socialpsykiatri och omsorg om funktionshindrade eller för utbyggnad av förskolor. Stimulansbidrag inom dessa områden redovisas på blanketterna 1.9 tom 1.12 .

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Uppföljning av budget 2007 - verksamhetsberättelse

Projekt med extern finansiering

(Belopp i tkr)

Projektnamn	Startdatum År, månad	Slutdatum År, månad	Total finansiering	Extern finansiering	Ingående balans (IB) 2007	Bokförd kostnad 2007	Belopp som återstår 2007	Belopp att balansera till 2008
	1	2	3	4	5	6	7	8
* EU-projekt (Ange EU-program och projektnamn)								
TRENDSETTER, 5:e ramprogrammet	0202	0601	31 800	24 300	31 020	74		706
NICHES. 6:e ramprogrammet	0411	0703	866	866	450	93		357
Biogasmax, 6:e ramprogrammet	0601	0912	7 100	7 100	4 400	1 813		2 587
BEST, 6:e ramprogrammet	0601	1003	19 048	16 100	13 200	4 260		8 940
Catalist, 6:e ramprogrammet	0708	1007	1 376	1 376	0	33		1 343
Övriga projekt								

* Även medel som betalas från en annan stad i Sverige eller Europa ska bokföras som EU-bidrag om det är del av ett EU-projekt.

Kontaktperson vid EU i vardagen: Per Spolander, tel. 508 29 613

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Uppföljning av budget 2007 - verksamhetsberättelse

Medarbetarna

Nämndens uppgifter om preciserat/konstaterat övertaliga under helåret 2007

Preciserat/konstaterat* övertaliga <i>totalt antal personer</i>	Lönesumma inkl pf <i>ange totalsumma</i>	Totalsumma pf	Kompetensutveckling** <i>ange totalsumma</i>
4	914	248	

Kommentarer/förklaringar:

Förvaltningen har i möjligaste mån försökt lösa neddragningarna utan att precisera/konstatera övertalighet. Förutom lönekostnader för preciserat/konstaterat övertaliga har förvaltningen haft lönekostnader på 462 tkr för medarbetare vars anställning dragits in men där en lösning nåtts under året utan att precisera/konstatera övertalighet.

Uppgiftslämnare: _____

Telefon: _____

*Definition enligt omställningsavtalets §§ 7 och 10

**Nämndens kostnader enl omställningsavtalets §§ 10 och 20

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Uppföljning av budget 2007 - verksamhetsberättelse

Medarbetarna

Redovisning av sjukfrånvaro i procent av den totala arbetstiden

Samtliga nämnder skall övergripande kommentera och analysera sjukfrånvaron för hela nämnden. Nämndernas redovisning skall göras utifrån sifferunderlag som lämnas från stadsledningskontorets personalstrategiska avdelning.

Andel sjukfrånvaro i procent av den totala arbetstiden för nämnden**) under år 2006	Andel sjukfrånvaro*) i procent av den totala arbetstiden för nämnden**) under 2007	Andel sjukfrånvaro i procent av den totala arbetstiden för staden totalt under år 2006	Andel sjukfrånvaro*) i procent av den totala arbetstiden för staden totalt under 2007
4,0%	3,8%	8,9%	8,3%

*) Uppgifter för perioden skickas ut från stadsledningskontorets personalstrategiska avdelning och skall kommenteras av nämnden

***) Omorganisationerna under året gör att sjukfrånvarojämförelserna med tidigare perioder blir komplicerade för många nämnder. Personalstrategiska avdelningens sifferunderlag kommer att anpassas till nämndernas olika förutsättningar. Information om hur detta sker lämnas i samband med att sifferunderlaget presenteras.

OBS! Kommentarer på blanketten kan mycket väl vara kopior av textavsnitten i verksamhetsberättelsen

Kommentarer till sjukfrånvaron och beskrivning av vidtagna åtgärder:

Sjukfrånvaron har minskat och ligger på en fortsatt låg nivå. Förvaltningen arbetar aktivt med hälsa och

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Uppföljning av budget 2007 - Verksamhetsberättelse per den 31 december

Specifikation av kommunstyrelsens/kommunfullmäktiges beslut om budgetjusteringar (redovisas av SLK, budgetstaben)

(-) = minskade kostnader/ökade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	129,0	-47,0
Justering av budget 2007 (KS 2007-xx-xx § x)		
Av nämnden redovisade omslutningsförändringar		
<i>Ökade kostnader/intäkter för:</i>		
Tillsynsarbete	5,8	-5,8
Miljöbilsprojekten	7,9	-7,9
Uppdragsverksamhet	0,0	-0,5
Övriga intäkter	0,0	-0,5
Miljömiljarden	29,7	-29,7
<i>Minskade kostnader/intäkter för:</i>		
Miljöcentrum för företag	0,0	1,0
Justering av budget 2007 (KS 2007-06-13) §19		
Av nämnden redovisade omslutningsförändringar		
<i>Ökade kostnader/intäkter för:</i>		
Miljöbilsprojekten	1,4	-1,4
EU-projektet ScorePP	0,7	-0,7
<i>Minskade kostnader/intäkter för:</i>		
Miljömiljarden	-1,6	1,6
Justering av budget 2007 (KS 2007-11-07) §19		
Av nämnden redovisade omslutningsförändringar		
<i>Minskade kostnader/intäkter för:</i>		
Miljömiljarden	-2,1	2,1
Nämndens budget 2007 efter av KS/KF beslutade budgetjusteringar	170,8	-88,8
Nämndens budget 2007 efter av KS/KF beslutade budgetjusteringar	Netto totalt	82,0

Budgetavräkning - Fackförvaltning (med och utan investeringar)

Period: 200701-200714

Förvaltning: FP

Kr

	Nämndens budget inkl budgetjust.	Nämndens utfall	Avvikelse
Drift och underhåll	170 800 000,00	167 276 541,64	3 523 458,36
Avskrivningar	0,00	0,00	0,00
Internränta	0,00	0,00	0,00
Kostnader	170 800 000,00	167 276 541,64	3 523 458,36
Intäkter (-)	-88 800 000,00	-78 209 917,95	-10 590 082,05
Summa drift	82 000 000,00	89 066 623,69	-7 066 623,69

Investeringsplan			
Utgifter	0,00	0,00	0,00
Inkomster (-)	0,00	0,00	0,00
Summa investering	0,00	0,00	0,00

Försäljningsbeting	0,00	0,00	0,00
---------------------------	-------------	-------------	-------------

Period 200714 är exkluderat i rapporten för att erhålla en korrekt investeringsplan.

Balansräkning
Period: 200700-200714 Förvaltning: FP Kr

	IB 200700	Förändring 200701-200714	Externt	Stadens bolag	UB 200714 Internt	Totalt
Anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Omsättningstillgångar	26 467 521,68	-13 867 566,97	8 548 731,71	51 200,00	4 000 023,00	12 599 954,71
15 Kundfordringar	4 152 326,00	-254 177,84	3 240 420,16	51 200,00	606 528,00	3 898 148,16
16 Diverse kortfristiga fordringar	7 903 814,29	-6 160 711,21	1 740 773,08	0,00	2 330,00	1 743 103,08
17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14 381 381,39	-7 452 677,92	3 567 538,47	0,00	3 361 165,00	6 928 703,47
19 Kassa och bank	30 000,00	0,00	0,00	0,00	30 000,00	30 000,00
Summa Tillgångar	26 467 521,68	-13 867 566,97	8 548 731,71	51 200,00	4 000 023,00	12 599 954,71
Eget kapital	-2 328 171,68	6 725 516,99	4 397 345,31	0,00	0,00	4 397 345,31
20 Eget kapital	-2 328 171,68	6 725 516,99	4 397 345,31	0,00	0,00	4 397 345,31
Avsättningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Långfristiga skulder	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kortfristiga skulder	-24 139 350,00	7 142 049,98	-11 816 002,79	-19 938,00	-5 161 359,23	-16 997 300,02
24 Kortfristiga skulder till kreditinstitut o kunder	-2 800,00	-9 475,00	-11 811,00	0,00	-464,00	-12 275,00
25 Leverantörsskulder	-20 498 141,68	11 453 708,06	-5 603 727,39	-19 938,00	-3 420 768,23	-9 044 433,62
26 Moms och särskilda punktskatter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
28 Övriga kortfristiga skulder	-2 070 750,10	-2 006 661,30	-3 852 411,40	0,00	-225 000,00	-4 077 411,40
29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-1 567 658,22	-2 295 521,78	-2 348 053,00	0,00	-1 515 127,00	-3 863 180,00
Summa Skulder & Eget kapital	-26 467 521,68	13 867 566,97	-7 418 657,48	-19 938,00	-5 161 359,23	-12 599 954,71

Ekonomichefens underskrift

den

Handläggarens underskrift

den

	Resultaträkning	
Period: 200701-200714	Förvaltning: FP	Kr

	Externt	Stadens bolag	Internt	Totalt
Verksamhetens intäkter (-)	-46 537 176,93	-1 913 200,00	-29 754 454,53	-78 204 831,46
30 Försäljning av varor, material	0,00	0,00	0,00	0,00
31 Fastställda taxor o avgifter av kommunfullmäktige	-16 132 585,00	-1 877 200,00	-3 793 035,00	-21 802 820,00
32 Övriga avgifter	-18 295 747,00	-36 000,00	-2 808 325,00	-21 140 072,00
35 Bidrag	-7 876 138,20	0,00	0,00	-7 876 138,20
36 Försäljning av verksamheter och entreprenader	-5 530 547,00	0,00	-304 421,00	-5 834 968,00
37 Återvunna kundförluster	-8 606,63	0,00	0,00	-8 606,63
39 Övriga intäkter	1 306 446,90	0,00	-22 848 673,53	-21 542 226,63
Verksamhetens kostnader (+)	117 423 815,04	278 490,77	49 568 367,65	167 270 673,46
40 Inköp av anläggningstillgångar	1 958 089,66	0,00	57 763,79	2 015 853,45
47 Konsulttjänster	20 946 367,63	0,00	109 490,00	21 055 857,63
49 Kostnader att fördela	0,00	0,00	0,00	0,00
50 Löner och arvoden	73 455 350,30	0,00	-174 647,29	73 280 703,01
54 Kostnader för naturaförmåner till anställda	119 000,00	0,00	0,00	119 000,00
55 Kostnadsersättningar	163 793,22	0,00	0,00	163 793,22
56 Sociala och andra avgifter enligt lag och avtal	0,00	0,00	31 525 913,66	31 525 913,66
57 Pensionskostnader	791,00	0,00	0,00	791,00
58 Personalsociala kostnader m.m.	4 720 061,75	8 334,50	5 141,05	4 733 537,30
60 Lokal- och markhyror, fastighetservice	543 846,93	84 425,50	13 048 339,12	13 676 611,55
61 Hyra/leasing av anläggningstillgångar	1 207 448,60	1 615,25	208 632,14	1 417 695,99
62 Bränsle, energi och vatten	73 791,21	0,00	456,47	74 247,68
64 Förbrukningsinventarier och förbrukningsmateriel	1 059 626,79	0,00	15 588,46	1 075 215,25
65 Kontorsmateriel och trycksaker	866 311,33	0,00	558 759,55	1 425 070,88
66 Reparation o underhåll av maskiner och inventarier	223 280,18	0,00	0,00	223 280,18
67 Diverse främmande tjänster	3 073 324,20	24 100,00	2 630 623,23	5 728 047,43
68 Tele- och datakommunikation samt postbefordran	580 928,41	146 172,34	959 859,47	1 686 960,22
70 Kostnader för transporter, frakt och resor	1 213 859,72	0,00	0,00	1 213 859,72
71 Representation	307 415,72	0,00	1 353,00	308 768,72
72 Annonser, reklam och information	590 544,92	5 543,18	151 257,00	747 345,10

Resultaträkning				
Period: 200701-200714				Kr
Förvaltning: FP				
	Externt	Stadens bolag	Internt	Totalt
73 Försäkringar och riskkostnader	-325 137,53	800,00	0,00	-324 337,53
76 Diverse kostnader	6 645 121,00	7 500,00	469 838,00	7 122 459,00
Verksamhetens nettokostnader	70 886 638,11	-1 634 709,23	19 813 913,12	89 065 842,00
Avskrivningar (+)	0,00	0,00	0,00	0,00
Skatteintäkter (-)	0,00	0,00	0,00	0,00
Generella stadsbidrag och utjämning (-)	0,00	0,00	0,00	0,00
Finansiella intäkter (-)	-5 086,49	0,00	0,00	-5 086,49
84 Finansiella intäkter	-5 086,49	0,00	0,00	-5 086,49
Finansiella kostnader (+)	5 703,18	0,00	165,00	5 868,18
85 Finansiella kostnader	5 703,18	0,00	165,00	5 868,18
Resultat före extraordinära poster	70 887 254,80	-1 634 709,23	19 814 078,12	89 066 623,69
Extraordinära intäkter (-)	0,00	0,00	0,00	0,00
Extraordinära kostnader (+)	0,00	0,00	0,00	0,00
Årets resultat	70 887 254,80	-1 634 709,23	19 814 078,12	89 066 623,69

Ekonomichefens underskrift _____ den

Handläggarens underskrift _____ den

Anläggnings- och rörelsekapital	
Kr, Period: 200701-200714	Förvaltning: FP
Ingående balans anläggnings- och rörelsekapital	2 328 171,68
Drift	
Intäkter	-78 209 917,95
Kostnader	167 276 541,64
Summa	89 066 623,69
Investering (period 200714 är exkluderad)	
Inkomster	0,00
Utgifter	0,00
Summa	0,00
Totalt	89 066 623,69
Stadskassans konto	
Externa inbetalningar	126 748 338,80
Interna inbetalningar	0,00
Externa utbetalningar	-113 861 626,17
Interna utbetalningar	-95 227 819,33
Summa	-82 341 106,70
Fordran/skuld stadskassan	6 725 516,99
Årets förändring av resultatfond	0,00
Årets förändring av anläggnings- och rörelsekapital	6 725 516,99
(motsvarar årets förändring av eget kapital - bokförs konto 8901 & 2021)	
Utgående balans nämndens anläggnings- och rörelsekapital	-4 397 345,31

Kontokontroller		
Kr, Period: 200701-200714		Förvaltning: FP
Konckto		Belopp
Kontroll konto 49xx		
4901	Preliminärt kostnadsförda fakturor	0,00
4909	Reversering leverantörsfakturor	0,00
Drift - SUMMA Konto 49xx		0,00
Investering - SUMMA Konto 49xx		0,00
Kontroll konto 90xx-98xx		
9044	Moms	7 426 958,44
9052	PF	-30 841 606,34
9055	LISA-löner	-71 837 432,79
9056	Sparande i kompetenskonto, lönedel	-149 106,00
9057	Uttag kompetenskonto, lönedel	173 367,36
SUMMA Konto 904x och 905x		-95 227 819,33
9081	Manuella betalningsuppdrag via stadskassan	0,00
9086	Plusgiroutgifter	0,00
9088	Plusgiroinkomster	0,00
9089	Bankinkomster	0,00
SUMMA Konto 90xx (ej 905x)		0,00
9131	Personalförsäkring	0,00
9136	Sparande i kompetenskonto, pf-del	0,00
9137	Uttag kompetenskonto, pf-del	0,00
9170	Genomgångskonto kreditfakturer	0,00
9181	Ej identifierade inbetalningar	0,00
9199	Ej identifierade inbetalningar stadskassan	0,00
SUMMA Konto 91xx		0,00
9300	Förvaltningsinterna försäljningar (PARAPLYET)	-37 436 890,04
9399	Tidredovisning, intäkt	-193 564 048,00
9500	Förvaltningsinterna köp (PARAPLYET)	37 436 890,04
9599	Tidredovisning, kostnad	193 564 048,00
SUMMA Konto 93xx-95xx		0,00
9895	Genomgångskonto inkasso	0,00
9899	Genomgångskonto kundreskontra	0,00
SUMMA Konto 96xx-98xx		0,00
9998	Felkonto från EDIT	0,00
9999	Felkonton övrigt	0,00
SUMMA Konto 99xx		0,00
Kontroll konto kontra koncernkonto 3-9999		
Summa koncernkonto		-12 886 712,63
Summa konto		-12 886 712,63
SUMMA		0,00

Kontroll mot resultatrapport

Summa drift	89 066 623,69
Summa drift enligt resultatrapport	89 066 623,69
SUMMA	0,00

Kontroll aktivering

Summa investeringsinkomster/utgifter	0,00
Summa aktiverat (789x)	0,00
SUMMA	0,00

Kontroll RR, BR och Anl.- & rör.kap

Årets resultat enligt resultaträkningen	89 066 623,69
Summa drift enligt anl. & rör.kap	89 066 623,69
SUMMA	0,00

Årets förändring av anläggnings- och rörelsekapital	6 725 516,99
Summa bokfört på konto 2021 (ej intern motp - 1xxx)	6 725 516,99
SUMMA	0,00

Tillgångar	12 599 954,71
Skulder & Eget kapital	-12 599 954,71
SUMMA	0,00

Kontroll blanka koddelar

Bokfört utan motpart	0,00
-----------------------------	-------------

Bokfört utan projekt	0,00
-----------------------------	-------------

Bokfört utan verksamhet	0,00
--------------------------------	-------------

Kontroll UB kontra IB

Konckto	UB 200600-200614	IB 200700
15 Kundfordringar	4 152 326,00	4 152 326,00
16 Diverse kortfristiga fordringar	7 903 814,29	7 903 814,29
17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14 381 381,39	14 381 381,39
19 Kassa och bank	30 000,00	30 000,00
SUMMA Tillgångar	26 467 521,68	26 467 521,68
201 Eget kapital, ingående värde	-6 501 682,43	-2 328 171,68
202 Årets resultat	4 173 510,75	0,00
SUMMA Eget kapital	-2 328 171,68	-2 328 171,68
24 Kortfristiga skulder till kreditinstitut o kunder	-2 800,00	-2 800,00
25 Leverantörsskulder	-20 498 141,68	-20 498 141,68
26 Moms och särskilda punktskatter	0,00	0,00

28	Övriga kortfristiga skulder	-2 070 750,10	-2 070 750,10
29	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-1 567 658,22	-1 567 658,22
SUMMA Skulder		-24 139 350,00	-24 139 350,00

PERSONALBERÄTTELSE 2007

Personalberättelsen innehåller en beskrivning av personalstrukturen och en redogörelse för och uppföljning av det personalpolitiska arbetet under 2007.

Personalstatistik om medarbetarna på Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningen följer sedan flera år utvecklingen av antalet medarbetare, fördelning kvinnor/män, ålder, frånvaro och personalomsättning. Med dessa fakta som grund kan vi följa upp och planera för rekrytering, kompetensutveckling och andra åtgärder inom personalområdet.

ANTALET MEDARBETARE

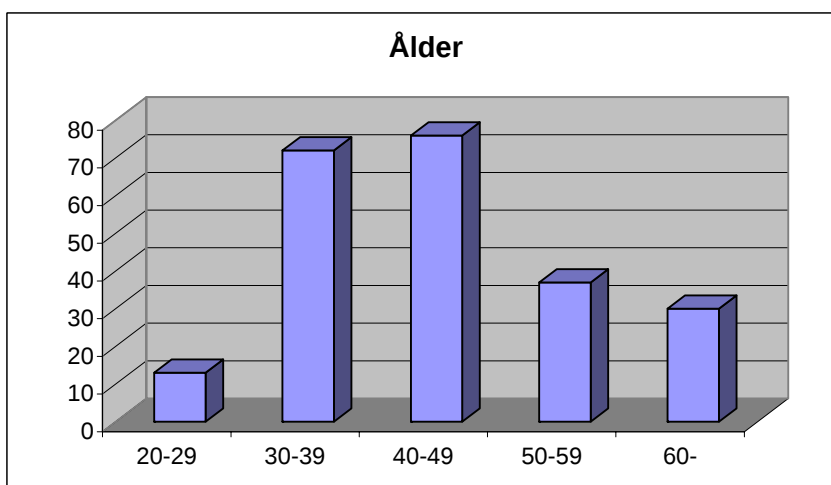
Miljöförvaltningen hade vid årets slut 195 tillsvidareanställda medarbetare, vilket är 11 färre än föregående år. Antalet tidsbegränsat anställda var 27, vilket är 18 färre än föregående år. Av de 27 var 20 vikarier.

KVINNOR & MÄN

Förvaltningen har en relativt jämn fördelning, 59 procent av medarbetarna är kvinnor och 41 procent är män. På avdelningsnivå är det inte lika jämnt. Miljöövervakningen har 62 procent män, Hälsoskydd 73 procent kvinnor, Livsmedelskontrollen 67 procent kvinnor, Plan och miljö 58 procent kvinnor och Verksamhetsstöd 52 procent män.

ÅLDER

37 procent av medarbetarna är under 40 år, en något högre andel än föregående år. Åldersstrukturen på förvaltningen som helhet är bra.

FRÅNVARO

Tidsanvändning		
	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Arbetad tid	76 %	77 %
Sjukfrånvaro	3,8 %	4,0 %
Lagl. frånvaro	7,1 %	7,9 %
Semester	7,6 %	7,2 %
Övrig frånvaro	5,3 %	3,5 %

Laglig frånvaro innefattar studieledighet, föräldraledighet och ledighet för fackliga uppdrag. Övrig frånvaro innefattar bl. a ledighet för att pröva på annat arbete.

Sjukfrånvaron har minskat och ligger på en fortsatt låg nivå. Andelen arbetad tid har de senaste tio åren varierat mellan 75 procent och 81 procent.

PERSONALOMSÄTTNING

Personalomsättningen uttrycks i den procentuella andelen avgångar av medeltalet tillsvidareanställda under året. Personalomsättningen har de senaste åren haft följande utveckling:

2002	2003	2004	2005	2006	2007
9,2 %	3,0 %	2,1 %	4,1 %	12,4%	16,0 %

21 medarbetare har tillsvidareanställts under året, av dessa var 15 redan anställda tidsbegränsat i förvaltningen. Tre medarbetare har rekryterats från annan förvaltning i staden och tre medarbetare har rekryterats externt.

32 tillsvidareanställda medarbetare har slutat. Av dessa har 25 sagt upp sig för att börja andra arbeten, övriga har avgått på grund av pension, övertalighet, avknoppning och dödsfall.

27 medarbetare har anställts på tidsbegränsade anställningar, främst vikariat.

19 tidsbegränsat anställda har slutat under året, 10 slutade på egen begäran och 9 för att arbetsuppgifterna upphört.

Personalomsättningen har ökat, framförallt inom avdelningen för livsmedelskontroll. Ett stort antal rekryteringar har gjorts under året, främst till tidsbegränsade anställningar.

Intresset för Miljöförvaltningens anställningar är stort och vi har haft många ansökningar till lediga arbeten.

Personalpolitiskt arbete

2007 har varit ett år av omstrukturering. Arbetet med neddragningarna har dominerat personalarbetet. Genom en noggrann personalplanering och en tydlig styrning har övertaligheten kunnat begränsas. Omfattande arbete har lagts på att fastställa turordningslistor, att hitta bra lösningar för och stötta de som berörs av neddragningarna.

Personalomsättningen har ökat ytterligare. Förvaltningens avgångsenkät visar på att de som slutar är missnöjda med utvecklingsmöjligheterna i arbetet, med ledarskapet och med lönen. Förvaltningen har vidtagit åtgärder för att minska omsättningen, bland annat gjordes en särskild lönesatsning utöver

löneöversyn för konkurrensutsatta grupper i slutet av året. Målet var att få lättare att behålla duktiga medarbetare och skapa möjlighet att växa i arbetet genom att ta på sig nya arbetsuppgifter. Arbetet med ledarskapsfrågor, utvecklingsmöjligheter och lönefrågor kommer att fortsätta.

Arbetet med att förtydliga och förankra de personalpolitiska dokumenten har fortsatt. Flera styrdokument har reviderats, bl. a introduktionsprogrammet. Ett projekt med uppgift att se över strukturen på förvaltningens styrdokument och se över styrdokument inom personalområdet har slutrapporterats.

Årets löneöversyn genomfördes som traditionell förhandling med flertalet fackliga organisationer, endast några få valde modellen med lönesättande samtal. Detta var delvis ett uttryck för missnöje med hur löneöversyn och lönesamtal genomförts tidigare. I 2008 års löneöversyn kommer detta att följas upp.

Förvaltningen försöker på olika sätt att främja vi-anda, trivsel och ge uppmuntran åt medarbetarna. Återkommande är välkomstblomma till nyanställda, fritt kaffe, julklapp, personalfest och uppvaktning vid 50- och 60-årsdagar. Mycket uppskattat har den regelbundet återkommande gemensamma morgonfikat varit.

Arbetsmiljö

Förvaltningen arbetar aktivt med hälsa och friskvård. Vi har ett omfattande friskvårdsprogram med många olika aktiviteter. Varje avdelning har utbildade friskvårdsombud. Hälsa och friskvård tas upp i medarbetarsamtalen och friskvård uppmuntras. Förvaltningen samarbetar i friskvårdsfrågor med övriga förvaltningar i tekniska nämndhuset.

Arbetsmiljöarbetet har i stort följt avdelningarnas arbetsmiljöplaner för året. Åtgärder har vidtagits för att förbättra den fysiska arbetsmiljön främst avseende akustiken i kontorslokalerna. Arbete för att motverka och hantera stress sker kontinuerligt genom att förtydliga mål, arbetsuppgifter och prioriteringar samt förenkla och förtydliga arbetsrutiner.

Miljöförvaltningens fritids- och intresseförening, MIFF, har en omfattande verksamhet. Alla medarbetare är automatiskt medlemmar i MIFF och föreningen drivs av intresserade medarbetare. Behovet av gemensamma aktiviteter och mötesplatser har ökat efter flytten till nya lokaler. Under 2007 har MIFF ordnat en rad aktiviteter för att öka trivsel och sammanhållning. Tema- och trivselkvällar, biokvällar och räkfrossa har tillsammans med kajakpaddling och stadsvandring bidragit till ökad trivsel.

Miljöförvaltningen har avtal om företagshälsovård med S:t Erikshälsan. S:t Erikshälsan deltar såväl i det förebyggande arbetet som i rehabilitering. Medarbetare deltar också i olika erbjudanden från S:t Erikshälsan som rökslutar- och viktnedkningsgrupper. S:t Erikshälsan har under året genomfört mätning och analys av inomhusklimatet avseende temperaturen, ergonomigenomgång för nyanställda, stödinsatser för medarbetare som berörts av neddragningar samt deltagit i rehabilitering. De har också genomfört kartläggning av arbetssituationen på en avdelning och en enhet. Utifrån kartläggningarna har åtgärder vidtagits för att förbättra verksamhet och arbetsmiljö.

Förvaltningens krisgrupp har träffats regelbundet enligt den plan som finns för gruppens arbete.

Jämställdhet och mångfald

Flera års aktivt jämställdhetsarbete har skapat bättre möjligheter att förena föräldraskap och förvärvsarbete exempelvis genom flexibla arbetstider och särskilda medarbetarsamtal vid föräldraledighet.

En formulering om mångfald avseende ålder, kön och etnisk bakgrund ingår i samtliga platsannonser och vi försöker vid rekrytering att få en jämnare fördelning. De aktiva åtgärder som formulerats i mångfalds- och jämställdhetsplanen har genomförts. Någon särskild aktivitet för att öka kunskapen om mångfald har inte kunnat genomföras.

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Ett sätt att säkerställa kompetensförsörjningen är att samarbeta med universitet och högskolor. Sedan lång tid tar vi emot praktikanter och studenter som genomför sina examensarbeten hos oss. Även i övrigt är samarbetet med universitet och högskolor omfattande.

Utvecklingsinsatserna har under året följt de planer som arbetats fram för varje avdelning. Exempel på genomförda utbildningar är revisionsteknik i tillsynsarbetet, livsmedelslagstiftning, skrivkurs, kommunikationsutbildning och IT-utbildning. Varje medarbetare har en individuell utvecklingsplan som utgår från förvaltningens mål och strategier. Den individuella planen tas fram och följs upp i medarbetarsamtalet.

UPPFÖLJNING AV MÅLEN I KOMMUNFULLMÄKTIGES BUDGET 2007

För de flesta målen nedan har nämnden inte ett huvudansvar utan detta ligger på andra nämnder. Däremot är nämnden delaktig i flera verksamheter och bidrar då med olika slags expertkompetens. Så t.ex. fallet när det gäller den fysiska planeringen.

Mål	Ja/Nej/Delvis/ Vet ej/Berör ej nämnden	Kommentar
Staden ska vara en attraktiv plats för boende, företag och besök		
Bostadsbyggnadsfrågor		
Planera för 15 000 bostäder under mandatperioden, varav 1 000 nya bostäder i city.	Ja	MHN bidrar med sakkompetens om miljö och hälsa.
Planera för fler bostäder i ytterstaden.	Ja	MHN bidrar med sakkompetens om miljö och hälsa.
Genom effektiv, ekonomisk och miljövänlig markanvändning bidra till en tillgänglig och miljövänlig stad.	Ja	MHN bidrar med sakkompetens om miljö och hälsa.
Öka arbetet med att integrera avfallshanteringen vid nybyggnation och i det befintliga bostadsbeståndet.	Ja	MHN bidrar med sakkompetens om miljö och hälsa. Remisser om återvinningsstationer.
Reglerna för miljö och byggande (miljöbalk och PBL, regler kring oäkta bostadsrättsföreningar, strandskydd) måste storstadsanpassas. Staden ska agera gentemot staten för att reglerna ändras.	Nej	SBK har ansvar att driva detta och Miljöförvaltningens roll är att stötta.
Förenkla stadens egen process. Målet är att halvera tiden från start till färdig detaljplan.	Ja	MHN bidrar med sakkompetens om miljö och hälsa.
Utreda möjligheten att markanvisa innan detaljplan.	Berör ej nämnden.	
Inventera de fördyrande "stockholmskraven" utöver gällande lagstiftning vid markanvisningar/-bygglov och föreslå åtgärder för att underlätta processerna.	Berör ej nämnden.	
Framkomlighetsfrågor		
Bromma flygplats ska bevaras så länge alternativ citynära flygplats inte finns. Nytt avtal med Luftfartsverket ska tecknas under	Ja	MHN bidrar med sakkompetens om miljö och hälsa.

mandatperioden.		
Framkomligheten i regionen ska öka	Ja	MHN bidrar med sakkompetens om miljö och hälsa.
Förbifart Stockholm ska byggas. Inriktningsbeslut ska fattas senast 2008.	Ja	MHN bidrar med sakkompetens om miljö och hälsa.
En östlig förbindelse ska byggas. Inriktningsbeslut ska fattas senast 2008.	Nej	MHN har inte varit involverat i arbetet.
Staden ska fatta erforderliga beslut och driva på för en ny dragning av E18 mellan Hjulsta och Kymplingelänken.	Ja	MHN bidrar med sakkompetens om miljö och hälsa.
Beslut om ombyggnaden/renoveringen av Slussen ska fattas.	Ja	MHN bidrar med sakkompetens om miljö och hälsa.
Staden ska förbättra vägunderhållet, utreda behovet och genomföra upprustning.	Berör ej nämnden	
En översyn av framkomlighetshinder ska göras och åtgärder vidtas för att underlätta trafikflödena i Stockholm.	Berör ej nämnden	
Företagande		
Staden ska möjliggöra uteserveringar året om och införa tillsvidarestillstånd för uteserveringarna.	Berör ej nämnden	
Järva motorklubb ska ges möjlighet att finnas kvar med sin verksamhet.	Ja	Miljöförvaltningen har varit delaktig i omarbetningen av bestämmelserna för naturreservatet vilket medför att verksamheten kan finnas kvar.
Begravningsfrågor		
Erbjuda stockholmarna rofyllda, vackra och miljömässigt hållbara begravningsplatser.	Berör ej nämnden.	Nämnden har inget ansvar med anknytning till driften av begravningsplatserna.
En trygg och snygg stad		
Utifrån nedan angivna mål formulerar nämnden mål och uppföljning för verksamhetsområdet enligt anvisningen.	Ja	
Stockholm ska vara en trygg, säker, ren och vacker stad.	Ja	
Minimera och förebygga skador på människor, egendom och miljö vid bränder och andra olyckor .	Ja	Nämnden har en beredskap för t.ex. kemikalieolyckor.

Miljöfrågor		
Miljöprogrammet ska omarbetas med ingångsvärdet att ekonomisk tillväxt är en förutsättning för att öka välbefindandet och för att nå målet om en bättre miljö.	Delvis.	Ett nytt miljöprogram är framtaget och beslutat i fullmäktige men förvaltningen har inte deltagit operativt i den senaste omarbetningen av miljöprogrammet. Förvaltningen har tillsammans med SLK tagit fram grundmaterialet till miljöprogrammet och MHN har, i likhet med övriga nämnder och styrelser, varit remissinstans för förslaget till nytt miljöprogram. Förvaltningen har gjort en genomgripande analys av förslaget och lämnat ett detaljerat remissvar.
Handlingsplan för hur Stockholm ska få fler badplatser med rent badvatten ska arbetas fram.	Ja	
Agenda 21-arbetet ska integreras i det ordinarie miljöarbetet.	Ja	Agenda 21 funktionen på förvaltningen har avvecklats under året. Delar av Agenda 21 verksamheten har integrerats i ordinarie verksamhet t.ex. energirådgivning och samarbetet inom Nordens större städer.
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska vara pådrivande i arbetet med att förbättra luftkvaliteten i Stockholm genom tillsyn, miljöövervakning, information och rådgivning.	Ja	MHN bidrar med sakkompetens om miljö och hälsa samt bedriver tillsyn över väghållarnas arbete med att klara miljökvalitetsnormer för utomhusluft.
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bidra till en långsiktigt hållbar utveckling av staden genom sin expertkompetens.	Ja	MHN bidrar med sakkompetens om miljö och hälsa.
Se över pågående och beslutade naturreservatsbildningar.	Ja	
Ta initiativ för fler stationer för alternativa fordonsbränslen.	Ja	
Mängden avfall som nyttiggörs ska öka jämfört med utfallet 2006.	Ja	MF har bidragit till måluppfyllelsen genom att handlägga samtliga 41 inkomna kompostanmälningar inom punktlighetsmålet 6 veckor.
En översyn av miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsverksamhet ska ske.	Ja	
En tydlig prioritering av miljö- och hälsoskydds nämndens verksamhet ska genomföras	Ja	

Ekonomisk hushållning och sänkt skatt		
Ekonomi- och styrningsfrågor		
Planerad verksamhet ska rymmas inom given ram och prioritering.	Ja	Nämnden har anpassat sin verksamhet efter Kf:s beslut om en neddragning av nettonbudgeten med 29 mnkr, dvs. 27 procent. Med undantag främst för vissa omstruktureringskostnader har nämnden uppnått detta mål. Under tvåårsperioden 2006 – 2008 halveras i stort sett nämnden nettobudget.
Nämnderna ska genom effektiviseringar frigöra resurser för kärnverksamheten.	Ja	Lagstiftningens intentioner om självkostnadsfinansiering av tillsynen har fått en skärpt tillämpning genom taxeöversynen 2007. Kärnverksamhetens intäktssida förstärks därmed väsentligt. Lokalkostnaderna minskar 2008 delvis till följd av besparingar år 2007.
Nämnderna ska fokusera på sina kärnuppgifter, nämnder som är föremål för omorganisation ska redovisa genomförda förändringar.	Ja	Administrationn har minskat genom att ta bort Staben och antal tjänster. Tillsynsarbetet är prioriterat. Andra verksamheter granskas noga med avseende på KF:s prioritering.
Nämnderna ska tillämpa ILS, den interna verksamhetskontrollen ska förstärkas.	Ja	Förvaltningen är pilot i staden för införandet av ILS-WEB. Har påbörjat en aktualisering av förvaltningsinterna rutiner och regler. Analys och beslut om tidsredo-visning. Livsmedelskontrollens riskklassificering av sina verksamhetsutövare.
Personalfrågor		
Staden ska vara en modern och attraktiv arbetsgivare	Ja	Insatser har gjorts för att behålla den låga sjukfrånvaron. Särskild lönesatsning 2007 för att behålla konkurrensutsatt personal. Fortsatt arbete på friskvård.
Kommunikation och IT		
Nämnderna använder IT som redskap för verksamhetsutveckling och medborgarservice.	Ja	Exempel: Genomför förstudie inför utvecklandet av E-tjänster. Projekt genomförs 2008. Elektronisk blankett köldmedia.
Riskhantering		
Nämndernas arbete med risk- och krishantering inom ramen för ordinarie planering och uppföljning, en särskild prioritering är att följa upp målen för informations-	Ja	Genomgång/utbildning IT-säkerhet för all personal. Skärmsläckare har införts. Nya rutin för behörighetsadministrationen för Agresso m.fl

säkerhetsarbetet.		system samt skärpt tillämpning behörighetsadministration. Super-user utsedd för Ecos inom varje avdelning. Begränsat uppdateringsbefogenheten i systemet Ecos. Ledningen har gjort riskanalys som utmynnat i en risk och väsentlighetsanalys med vidhållande beslut om åtgärder och kontroll. Saker som kvarstår inom IT-området är t.ex. åtgärdandet av öppen katalogstruktur, informationsklassning behöver göras om för vissa system, endast begränsad avbrottsplanering har genomförts för IT-system.
-------------------	--	---

FÖRVALTNINGSINTERNT MILJÖARBETE - MÅL OCH ÅTAGANDEN 2007

Sammanfattning

Inom området *Miljöeffektiva transporter* är uppfyllelsen av åtaganden god. Samtliga bilar är miljöbilar och dessa tankas med hög andel miljöbränsle. Uppfyllelsen inom området *Säkra varor* är god. En tydligare beställningsblankett har tagits fram och uppföljning av andelen ekologiskt framställda livsmedel och miljöanpassade konferenstjänster har påbörjats under året.

Uppfyllelsen av åtaganden inom området *Hållbar energianvändning* är god. All el är märkt Bra miljöval. Förvaltningen deltog i tävlingen Klimatjakten. I Tekniska nämndhuset har vi ännu inte möjlighet att mäta elanvändningen i våra lokaler. Uppfyllelsen av åtaganden inom området *Miljöeffektiv avfallshantering* är god. Förpackningsavfall källsorteras i pentryn och förvaltningen följer rutinen för omhändertagande av avfall. Inom området *Sund inomhusmiljö* är uppfyllelsen av åtagandet god. Obligatorisk ventilationskontroll har genomförts under 2007.

Miljöprogrammets mål I – Miljöeffektiva transporter

Miljöförvaltningens transporter ska genomföras så miljöanpassat som möjligt.

Åtaganden	Resultat	Kommentar
Vår bilpark består av 100 procent miljöbilar och har däck utan dubbar och högaromatiska oljor.	Uppfyllt	Samtliga bilar är miljöbilar.
90 procent av bränslet i etanolbilarna ska vara E 85.	Uppfyllt	91% av bränslet i förvaltningens bilar är E85. Information om tankställena med E85 finns på intranätet.
70 procent av bränslet i biogasbilarna ska vara biogas.	Uppfyllt	SLB har en biogasbil som tankas med ca 70 procent biogas.
Alla medarbetare ska känna till reseråden och guiden för miljöanpassade och trafiksäkra transporter.	Delvis uppfyllt	Reseråden och guiden finns på intranätet. Information har getts på APT avd PoM. Förslag till åtgärd: Information ges på övriga avdelningars APT.

Miljöprogrammets mål 2 – Säkra varor

Alla varor och tjänster som köps av Miljöförvaltningen ska vara så miljöanpassade som det i varje enskilt fall är möjligt.

Åtaganden	Resultat	Kommentar
Andelen ekologiska livsmedel* som förvaltningen köper in är minst 25 procent.	Uppfyllt	24 procent av livsmedel är bokförda som ekologiska. Den faktiska andelen bedöms som högre pga. ofullständig redovisning. Medarbetarna har informerats om det förvaltningsinterna miljöarbetets rutiner och verktyg på intranätet. Välkomstpaketet för nyanställda har under året kompletterats med information om interna miljöarbetet.
Andelen miljöanpassade konferenstjänster är minst 25 procent. Dessa ska vara svanmärkta/ha miljöledningssystem/Stockholms stads miljödiplomering eller servera ekologisk mat.	Uppfyllt	66 procent av inköpta konferenstjänster, hotell och logi är miljömärkta/erbjuder ekologisk kost. Aktiviteter – se kommentar ovan.

Miljöprogrammets mål 3 – Hållbar energianvändning

Miljöförvaltningens energianvändning ska minimeras.

Åtaganden	Resultat	Kommentar
Medarbetarna elanvändning ska minska med 3 procent	Delvis uppfyllt	Flera lag från förvaltningen har deltagit i tävlingen Klimatjakten. Energispartips har tagits fram för publicering på intranätet. Pga byte till det nya intranätet har energispartipsen inte publicerats under 2007. Förvaltningen kan inte mäta sin elanvändning pga att TN-huset endast har en elmätare. Förslag till åtgärd: Installation av elmätare i förvaltningens lokaler genomförs. Kostnad för detta har undersökts.

Våra lokaler försörjs med Bra miljöval-el	Uppfyllt	Ett centralt avtal om Bra miljöval-märkt el finns i staden och fastighetsägaren har avropat detta.
Energicentrum ska samarbeta med FSK för att genomföra pilotprojekt i TN.	Uppfyllt	Energicentrum har bistått FSK att sätta igång ett EPC-projekt på TN. Åtgärderna kommer att börja genomföras under 2008. När de är klara beräknas TN spara 20 procent på värmen och 10 procent på elen.

Miljöprogrammets mål 5 – Miljöeffektiv avfallshantering

Miljöförvaltningens avfall ska minimeras och hanteras så miljöanpassat som möjligt.

Åtaganden	Resultat	Kommentar
Följande avfall ska sorteras ut och hämtas av en godkänd entreprenör: förpackningsavfall, returpapper, farligt avfall, elektronikavfall och brännbart avfall.	Uppfyllt	Förvaltningen har en fastställd och dokumenterad rutin för omhändertagande av förvaltningens avfall. Informationsutbyte sker med övriga förvaltningar i Tekniska Nämndhuset.

Miljöprogrammets mål 6 – Sund inomhusmiljö

Miljöförvaltningens arbetsplats ska vara en hälsosam arbetsplats.

Åtaganden	Resultat	Kommentar
Ventilationen ska uppfylla normerna enligt AFS 2000:42, motsvarar ca 10 l/s och person.	Delvis uppfyllt	De flesta arbetsplatser uppfyller normerna. I de fall kontorsarbetsplatser byggts om till konferensrum finns arbetsmiljöronnd inplanerad.

UPPFÖLJNING AV INTERNKONTROLLPLANEN

Inledning

Förvaltningens internkontrollplan beskriver var eventuella risker finns inom förvaltningen, hur en god kontroll uppnås, vilka som har ansvar för den interna kontrollen, tidpunkt/frekvens för kontroll och vem som är mottagare vid avrapportering. Förvaltningen upprättar årligen en sådan plan och redovisning till nämnden av genomförandet av internkontrollen sker i samband med att verksamhetsberättelsen presenteras. Kontrollarbetet utförs av Avdelningen för verksamhetsstöd i samarbete med övriga berörda avdelningar.

Risk- och väsentlighetsanalys

Förvaltningen har under år 2007 reviderat risk- och väsentlighetsanalysen. Tidigare risk- och väsentlighetsanalys gjordes med hjälp av konsultinsats år 2001. Den reviderade risk och väsentlighetsanalysen presenterades i VP 2008. Sedan förra analysen har tillsynsverksamheten kraftigt förstärkts och till verksamheten kopplade ökande taxor och avgifter måste följas och kontrolleras. Den omfattande projektverksamheten till följd av beviljade medel från Miljömiljarden, Klimp och för av EU delfinansierade projekt ställer fortsatt höga krav på styrning, uppföljning och kontroll.

Nedan redogörs för de områden som förvaltningen särskilt valt att kvalitetssäkra år 2007 och uppföljningen av detta.

Rutiner för debitering av avgifter

Inom kontrollområdet Fakturering Kund har förvaltningen tidigare haft stora tekniska problem till följd av integrationen mellan Ecos och Agresso. Faktureringen under år 2006 skedde genom manuell registrering vilket tillsammans med brister i registren resulterade i en stor andel försenade och felaktigt debiterade avgifter. Detta resulterade i sin tur i väsentligt högre kundförluster än normalt.

Uppföljning: Under år 2007 har fakturering kunnat ske, med framgång, per automatik efter registrering i Ecos. Arbetet med att korrigera bristerna i registren med hjälp av utbildning och nya rutiner samt löpande kvalitetskontroller har fallit väl ut och debiteringsplanen har kunnat följas. Resultatet är glädjande, inte minst för att år 2008 är kontrollområdet Fakturering Kund än viktigare med ökade volymer och intäktskrav på tillsynsavdelningarna.

Upphandling och inköp

Förvaltningen måste ha en ändamålsenlig organisation för fakturahanteringen. Detta innebär att färre personer godkänner fakturor och att det ska finnas en ändamålsenlig organisation av fakturamottagare på avdelningsnivå. Involverad personal ska ha rätt utbildning i hanteringen för en god standard på konteringen och en smidig hantering där vi betalar alla fakturor inom 30 dagar. Beställningsförfarandet ska förenklas och antalet fakturor utan korrekt beställning i grunden ska minimeras.

Uppföljning:

Under året har löpande utbildningsinsatser utförts vilket i kombination med färre personer som godkänner fakturor medfört ett smidigt flöde med liten andel felaktigt konterade och för sent betalda fakturor. En ny enklare rutin för beställningsförfarandet har utarbetats.

Diarieföring och registerhållning

Dokumentstyrningen ska öka så korrekt hantering sker av samtliga handlingar.

Uppföljning:

Under 2007 har arbetet inom det här området fokuserat på grundläggande delar av ärendehantering och registerhållning. För det första har ärendeprocesserna inom tillsynen samt vissa anknutna stödprocesser kartlagts. Därigenom har grunden lagts för vidare utveckling av dessa ärendeprocesser, bland annat i syfte att förbättra dokumenthanteringen. För det andra har en genomgripande utveckling gjorts av struktur, begrepp, ansvar och regler i registerhållningen av tillsynsobjekten. Uppgifter i registerhållningen påverkar starkt ärendeprocesserna inom tillsynen och vissa stödprocesser. En tredje viktig åtgärd har varit att inrätta en särskild funktion som samordnar arbetet med förändringar av uppgifter om tillsynsobjekt i samband med beslut om och fakturering av tillsynsavgifter.

Fysiskt skydd/inventarieförteckning

Organisationen och hanteringen av inventariedovisningen måste ses över eftersom det är viktigt med upprätthållandet av ett gott förmögenhetsskydd. Målsättningen under år 2007 var att skapa klara riktlinjer för hanteringen som är väl kända och tillämpas.

Uppföljning:

Under 2007 har förslag till riktlinjer tagits fram. En genomgång av inventarieförteckningen har gjorts som ska ligga till grund för 2008 års arbete med inventariedovisningen. Under 2007 utvärderades ett systemstöd för inventariedovisningen vilket dock inte infördes pga. prioritering av annan verksamhet.

IT-säkerhetsfrågor

Flertalet av revisionens påpekanden vad gäller IT-säkerheten har åtgärdats. Kvarstående IT-säkerhetsfrågor ska inventeras och åtgärdas.

Uppföljning:

Förvaltningen har reviderat rutinerna samt även skärpt tillämpningen för uppdatering av användare och tilldelning/borttagande av behörigheter. Detta gäller särskilt för Agresso där nya rutiner har tagits i bruk inkl. blankett för behörighet. Här sker också en skärpt tillämpning av rutinerna och det har under året skett rensning av behörigheter. Dessutom sker nu regelbundna behörighetsuppföljningar.

Utbildningsinsatser har skett inom IT-säkerhetsområdet. Bl.a. har förvaltningschefen haft en genomgång med hela förvaltningen om detta.

UPPFÖLJNING AV TILLSYNSPLANEN 2007

Bakgrund

Miljöförvaltningen följer från och med tertialrapport 2, 2004 upp den utförda tillsynen. Uppföljningen relateras till tillsynsplanen. Bakgrunden är att förvaltningen och nämnden bättre ska kunna följa upp hur arbetet med tillsynen fortlöper under året. Detta behov har också påpekats av revisionen.

I denna PM följs tillsynsplanen för 2007 upp för hela året. Uppföljningen utgör en bilaga till verksamhetsberättelsen. Detta är sista gången som tillsynen följs upp i denna form. Från och med år 2008 kommer uppföljningen av tillsynen vara bättre integrerad med den övriga verksamhetsuppföljningen och ske genom webb-ils.

Nedlagd tid

Tillsynsplanen anger hur mycket tid vi avser att lägga på tillsynen inom olika tillsynsområden samt vilken tillsyn vi prioriterar och vilka tillsynskampanjer mm. vi avser genomföra. På nästa sida, sida 2, redogörs för den planerade tiden som föreslås avsättas samt i vilken utsträckning dessa resurser kommit att läggas på tillsynen.

Som framgår av sammanställningen beräknas knappt 9 årsarbetare färre än planerat läggas på tillsyn för året. Detta hänför sig huvudsakligen till livsmedels och djurskyddstillsynen där ca 7 årsarbeten lägre än planerat beräknas utföras och knappt 2 årsarbetare lägre än beräknat på miljöbalkens område. Detta är en förbättring mot prognosen i tertialrapport 2 med drygt 2 årsarbetare. Detta beror på att det inom berörda avdelningar gjorts en kraftansträngning för att prioritera tillsynen och rekrytera nya handläggare för att på så vis halvera den tidigare eftersläpningen.

Kommentarer per tillsynsområde

På följande sidor kommenteras den utförda tillsynen per tillsynsområde dvs enligt den disposition som tillsynsplanen har.

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Tillsynsplanen innehåller en inledande del som redovisar vissa strategiska prioriteringar. I årets plan är de följande:

- Stötta och följa upp verksamhetsutövarens egenkontroll
- Lika, rättssäker och effektiv behandling
- Synliggöra tillsynsarbetet och stärk målstyrningen

Arbetet med att nå dessa strategiska frågor kommenteras per tillsynsområde.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

Den genomförda tillsynen med fokus på särskilda satsningar och avvikelser mot plan kommenteras per tillsynsområde.

Nedlagd tid i relation till planen

Omfattningen på utförd tillsyn relateras till planen. Avvikelser kommenteras.

Jämförelse med tidigare år

Förvaltningens tillsyn har genomgått en genomgripande förändringsprocess under de senaste åren. Processen har syftat till att stärka målstyrningen och medfört att tillsynen har i allt större utsträckning styrts in på områden som i staden bedömts ha störst relevans för miljömålen. Målstyrningen har bl.a. lett till att nya tillsynsområden som tillsyn över energianvändning har tillkommit och att befintliga tillsynsområden i många fall fått ändrad inriktning. Nedanstående tabell visar de huvudsakliga kopplingarna mellan miljömålen och förvaltningens verksamhetsområden

Mål/Kapitel	Skyddade natur-områden	Miljöfarlig verksamhet	Hälsoskydd	Förorenade områden	Kemiska produkter	Avfall	Livsmedelskontroll, djurhållning smittskydd
Begränsad klimatpåverkan		X			X	X	
Frisk luft		X	X		X		
Bara naturlig försurning							
Giftfri miljö		X		X	X	X	
Skyddande ozonskikt		X	X		X	X	
Säker strålmiljö		X	X				
Ingen övergödning		X	X				
Grundvatten av god kvalitet		X	X	X	X	X	
Biologisk mångfald och grönområden ¹	X	X		X	X	X	
God bebyggd miljö	X	X	X	X		X	
Människor ska skyddas mot smittsamma sjukdomar			X				X
Säkra och redliga livsmedel för konsument							X
Djur ska skyddas mot onödigt lidande och sjukdom							X

¹ Omfattar målen Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Levande skogar och Ett rikt odlingslandskap

Inriktningen i tillsynsplan för 2007 har varit att i största möjliga utsträckning använda tillsynsresurserna för tillsyn över de områden som bedömts som högprioriterade i förvaltningens Miljö- och hälsoutredning 2006 för Stockholm. Antalet planerade årsarbeten per tillsynsområde för åren 2001-2007 samt prognos för 2007 redovisas i nedanstående tabell.

Närmare förklaringar till siffrorna återfinns längre fram i tillsynsplanen under respektive tillsynsområde.

Skillnaden mellan tillgängliga resurser enligt VP 2001 och behovet enligt tillsynsutredningen redovisades då till 35 årsarbetare. Tillsynen stärktes under flera år för att fram till TP 2006 ha vuxit med 26 årsarbetare.

Planen för år 2007 innebär en minskning mot år 2006 med drygt 2 årsarbetare. Den uppskattade minskningen i samband med Tertialrapport 2 överstiger detta. Jämfört med planen innebär prognosen en minskning med knappt 9 årsarbetare. I tertialrapport 2 uppskattades eftersläpningen hela 11 årsarbetare under plan beroende främst på den stora personalomsättningen som lett till flera vakanser. Genom ett intensivt arbete med rekrytering har eftersläpningen i tillsynsarbetet bromsats och delvis vänts, främst inom miljöbalkstillsynen. Verksamhetsberättelsen redovisar en minskning med 7 årsarbetare för livsmedels- och djurskyddstillsynen och knappt 2 årsarbetare för miljöbalkstillsynen jämfört med tillsynsplanen för året.

Utöver de årsarbetskrafter som arbetar med operativ tillsyn tillkommer resurser för administration, information, avgiftshantering, juridisk konsultation etc. Dessa uppskattas på Miljöförvaltningen att uppgå till 17 årsarbetare (beräknat på schabloner avseende förvaltningens overheadkostnader).

Tillsynsområde (lagrum)	Personal-behov enligt tillsynsutredningen 2001	Årsarbetskrafter (åa) Personal i VP						
		År 2001	År 2002	År 2003	År 2004	År 2005	År 2006	Plan 2007 Utfall 2007
7 kap miljöbalken skyddade områden	1	1	1	1	1	2	2	1,9
9 kap miljöbalken miljöfarlig verksamhet	30	16,4	18 ²	19,0	17,4	18,7	19,5	17,7
9 kap miljöbalken hälsoskydd	31	20	19,4	19,0	22,3	24,7	22,1	23,6
10 kap miljöbalken förorenade områden	4	4,2	5,0	5,0	4,8	5,1	5,0	4,8 (2,5 mark)
14 kap miljöbalken kemiska produkter	6	2,3	3,0	1,0	4,1 ²	4,5	3,9	4,0
15 kap miljöbalken farligt avfall	1	1	3,6	4,5	2,1	2,1	2,7	1,6
15 kap miljöbalken övrigt avfall	6	2						
<i>Summa miljöbalken</i>	<i>79</i>	<i>46,9</i>	<i>50</i>	<i>49,5</i>	<i>51,7</i>	<i>57,1</i>	<i>55,2</i>	<i>53,6</i>
Tobakslagen	1	0,2	0,1	0,1	0,5	0,5	0,2	0
Karantänslagen			0,1	0,1	0,1	0,1		0,07
Livsmedelslagen	46 ³	26,5	32,5	32,0	42	42	41,5	36
Djurskyddslagen	2	2	2	2,5	3,5	3,5	3,5	2,3
Foderlagen							0,5	0,1
Strålskyddslagen ⁴	-	-	-	-	-	-	0,05	0,05
Summa all tillsyn	128	75,6	86,0	84,2	98,8	103,2	100,95	92,1

¹ I tillsynsplanen för 2003 föreslogs 14,2 årsarbeten att avsättas för tillsyn av miljöfarlig verksamhet för Avdelningen för plan och miljö. Denna beräkning har korrigerats till 13 årsarbeten. Sammantaget avsattes 18 årsarbeten 2003 mot 19,3 som angivits i tillsynsplanen 2003.

² Tillsyn av cisterner och köldmedier (3,1 åa) har tidigare redovisats i kap. 9 miljöfarlig verksamhet.

³ Behov enligt tillsynsplaner för 2002 och 2003 baserade på dåvarande livsmedelslag.

⁴ Kommunerna tar över ansvaret för solarietillsyn enl Strålskyddslagen (1988:220) per 1 augusti 2007. Se kap 9 Hälsoskydd.

KAPITEL 7 MB NATURSKYDDADE OMRÅDEN

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Stötta och följa upp verksamhetsutövarens egenkontroll

Som verksamhetsutövare inom detta område betraktas huvudsakligen Exploateringsnämnden, då de förvaltar stadens markinnehav. Kontakt finns även med berörda stadsdelsnämnder samt vissa enskilda verksamhetsutövare. Genom rätt skötsel kan förutsättningarna förbättras för naturreservatens bevarandevärden. Reservatens skötselplaner är inte juridiskt bindande men används i tillsynsarbetet som verktyg för att följa upp bevarandestatus samt för att kontrollera att skötseln bedrivs i enlighet med reservatens syften och föreskrifter. Egenkontrollfrågorna diskuteras i samband med tillämpning och precisering av befintliga skötselplaner.

Lika, rättssäker och effektiv behandling

Dispensansökningar inlämnade till staden handläggs enligt fastställda rutiner mellan Stadsbyggnadskontoret och Miljöförvaltningen.

Synliggöra tillsynsarbetet och stärk målstyrningen

En tillsynsrapport för 2005 och 2006 om naturreservaten har presenterats för MHN (sammanträde 2007 02 13) och spritts till berörda inom staden.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

Tillsynsarbetet i stadens åtta naturreservat har fortsatt enligt plan. Tillsynskampanjen har inneburit kartläggning av känslighet och påverkan i olika delar av reservaten, av utskick av information samt möten med aktörer inom ett nyupprättat kontaktnät. Förvaltningen har haft täta kontakter med direkt rådgivning och information till förvaltare och andra VU.

I uppföljningen av reservatens bevarandestatus har inventering och ringmärkning av duvhök genomförts i hela kommunen. En häckfågeltaxering har genomförts i anslutning till nyskapade dammar i Igelbäckens kulturresevat. Kärlväxtfloran har karterats resp. följts upp med inriktning på skötselutvecklingen i flera av reservaten, med tonvikt på Igelbäckens kulturresevat.

Informationen på stadens och förvaltningens hemsidor om skyddade naturområden och stadens organisation kring dessa har fortsatt utvecklas.

Nedlagd tid i relation till planen

Tillsynsresurser enligt plan: 2 aa. Nedlagd tid: 1,9 aa.

Planerade insatser har i huvudsak genomförts.

KAPITEL 9 MB MILJÖFARLIG VERKSAMHET

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Stötta och följa upp verksamhetsutövarens egenkontroll

Information om egenkontroll ges vid alla tillsynsbesök. Särskilt framtaget informationsmaterial överlämnas.

Lika, rättssäker och effektiv behandling

Rutiner för bl.a anmälningssärenden och hantering av klagomål har setts över och checklistor och beslutsmallar har tagits fram för att ytterligare förbättra rubricerad hantering.

Synliggöra tillsynsarbetet och stärk målstyrningen

Rapporter till nämnden görs kontinuerligt över olika områden.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

TP 2007	Genomförd tillsyn 2007	Bedömning av uppfyllelse 31.12 2007
Kvalitetssäkring av myndighetsarbetet	Flera rutiner har setts över.	Helt
Stationära energianläggningar 1. Granskning av Fortums egenkontroll 2. Närvärmekampanj 3. IPPC-redovisningar	1. Fortlöpande kontroll av egenkontroll. 2. Kontroll av egenkontroll i mindre värmeanläggningar. Pågående. Har minskats något i omfattning p.g.a. att tillsynstid överförts till hamnverksamhet p.g.a. hög personalomsättning 3. Granskning av IPPC-redovisningar. Ärenden har nämndbehandlats. Genomfört..	Delvis
Flyg 1. Granskning av Brommas egenkontroll. 2. Villkorsprövning.	1. Fortlöpande kontroll av egenkontroll. 2. Remissinstans. Påbörjat. Förvaltningen inväntar beslut från Miljödomstolen. Därefter eventuell hantering av överklagande.	Helt
Byggande trafikinfrastruktur Tillsyn av byggande av Citybanan och N.Länken samt Fruängsbanan och Söderledstunneln/Centralbron m. fl.	Tillsynsmöten och platsbesök. Tillsynsmöten har startat, platsbesök i samband med byggstarter Tillsyn sker enligt plan. Ännu så länge med störst intensitet på Norra länken.	Helt
Hamnar och sjöfart 1. Granskning av hamnens egenkontroll. 2. Tillståndsansökan för Stockholms hamn 3. Granskning av skärgårdstrafikens	1. Fortlöpande kontroll av egenkontroll. 2. Ansökan har lämnats in för hamndelarna Frihamnen-Värtahamnen, Hammarbyhamnen samt Loudden och kompletteringar har begärts. 3. Ej påbörjat. Utgår p.g.a. hög personalomsättning.	Delvis

egenkontroll		
Energianvändning i fastigheter 1. Närvärme kampanj 06/07 2. Tillsyn över fastighetsägares egenkontroll- Samarbete med HS 3. Närvärme kampanj hösten 2007	1. Tillsyn över fastigheter med oljeeldning med avseende på egenkontroll av energianvändning och drift av oljepannor. Genomförd. Rapportering till nämnden har genomförts. 2. Tillsynen har genomförts hos planerat antal fastighetsägare 3. Har minskats i omfattning för branschen p.g.a. ökad facklig tid samt att tillsynsresurser har överförts till förvaltningens utredning om energieffektiviseringsmöjligheter inom staden.	Delvis
Riktad tillsyn på viss grafisk verksamhet. En genomgång av alla B-anläggningar och 1/3 av C-anläggningarna planeras.	Rapport över 2006 års kampanj mot Fotografisk verksamhet avrapporterad till nämnden. Den riktade tillsynen har genomförts. Rapport till nämnden görs första kvartalet 2008.	Helt
Vägrafik 1. Kontroll och uppföljning av Trafikkontorets egenkontroll 2. Tillsyn att åtgärder vidtas för att klara MKN. 3. Framtagande av åtgärdssprogram mot buller 4. Underhåll och uppdatering av bullerdatas. 5. Tillsynskampanj angående väghållarnas egenkontroll för trafikdagvatten. 6. Framtagande av nya riktvärden för trafikdagvatten 7. Åtgärder för att klara riktvärden för kvävedioxid i S. Länken. 8. Uppföljning av väghållarnas hantering av spolvatten. 9. Förebyggande tillsynsarbete gällande SL:s busstrafik. 10. Stöd till SL:s bussentreprenörer avseende egenkontroll.	1. Pågående granskning och stöd till TK i uppbyggandet av systematiskt egenkontrollarbete. 2. Uppföljning och granskning av TK samt Vägverkets åtgärder. har genomförts. Avrapportering till nämnd med avseende på åtgärder mot PM 10. 3. Deltagande i stadens bullerskyddsgrupp för framtagande av lokalt åtgärdsprogram. Pågående arbete. 4. Bullerdatasen uppdateras kontinuerligt. Konvertering av databasen har gjorts så att den ska kunna användas av MF och TK gemensamt. Konvertering färdig. IT-lösning saknas för gemensamt användande av basen. 5. Kampanjen påbörjas under våren 2007. Redovisning av befintliga anläggningar har begärts in från TK och VV. 6. Ej påbörjat. 7. Uppföljning av VV åtgärdsförslag. Planering för gemensam workshop med VV och institutet för miljömedicin ang. hälsoeffekter av kvävedioxider i tunnluft. 8. Ej påbörjat. 9. Kontinuerligt pågående dialog med SL. 10. Ej påbörjat	Delvis
Spårtrafik 1. Regelbundna tillsynsmöten med SL och Banverket avseende egenkontroll. 2. Framtagande av riktvärden för partiklar i tunnluft.	1. Fortlöpande arbete med kontroll av egenkontroll. 2. Dialog har förts med SL och BV. Kunskap har inhämtats från miljömedicin. Riktvärden saknas för luftkvalitet i offentliga rum. Förvaltningen har ej ännu lämnat förslag på riktvärden. Pågående arbete.	Delvis

Motorsportbanor Översyn av regler för fortsatt motocrossverksamhet i Hansta naturreservat.	Dialog med Järva MCK och SLK ang. lokaliseringsalternativ. Information till klubben om miljökrav som krävs för att bedriva verksamhet på befintlig bana om reservatsreglerna ändras. Dialog med SBK ang. reservatsregler. Pågående arbete.	Helt
Transportintensiva företag. En genomgång av företag som genererar mycket transporter. Ca 25-30 företag kommer att väljas ut för granskning av egenkontroll med avseende på arbete med att minska miljöstörningar från transporter.	Projektplanen är framtagen och tillsynsbesöken planeras genomföras våren 2008.	Delvis
Depåer. Välligbydepån inspekteras våren 2007.	Inspektion har genomförts	Helt
En genomgång av anmälningspliktiga och små verkstäder och bilvårdsanläggningar fortsätter. Tillsynen kommer inriktas på hantering och förvaring av kemikalier och på företagens egenkontroll.	Rapporter över motsvarande riktade tillsynskampanjer under 2004, 2005 och 2006 framtagna och avrapporterade till nämnden. Årets kampanj är klar. Rapport till nämnden första kvartalet 2008	Helt
Kemisk industri: systemtillsyn 2006 – 2007	Checklista framtagen. Kampanj genomförd	Helt
Livsmedelsindustri: alla större verksamhetsutövare. Kampanj 2006 – 2007.	Kampanj påbörjad Checklista framtagen. Industrierna önskade skjuta fram besöken efter julproduktionen. Genomförs därför 2008	Delvis
Tillståndsprövning av ansökan om bergvärmepumpar. Antalet förväntas bli 1550.	Färre ansökningar än planerat har inkommit (ca 1150). Samtliga inkomna ansökningar har beviljats. Arbetsområdets eget punktlighetsmål har överskridits under sommaren pga personalomsättning.	Helt

Nedlagd tid i relation till planen

Planerad tid 19,5 årsarbetare (15,4 Plan o Miljö, 4,1 Hälsoskyddsavdelningen varav 3,9 årsarbetare planerats för prövning av bergvärmeinstallationer).

Utfallet är 17,4 årsarbeten för hela året (13 för Plan och Miljö. 4,7 för Hälsoskydd varav 4,4 för bergvärmeprövningar). Minskningen hänför sig till avdelningen för Plan och miljö. Antal årsarbetare är lägre än planerat p.g.a. hög personalomsättning, fackliga uppdrag i samband med personalminskningar och omstrukturering samt att arbete med åtgärdsprogram enl. f:o om omgivningsbuller tagit större resurser i anspråk än planerat. Tillsynstid har även tagits i anspråk för att genomföra förvaltningsuppdrag från Miljö- och fastighetsroteln att undersöka förutsättningarna att ytterligare reducera koldioxidutsläppen i Stockholms stad. På Hälsoskydd har en större andel årsarbete har åtgått för att hantera bergvärmeprövningar; detta på grund av personalomsättning, utarbetande av nya rutiner samt förberedande arbete för att överta bergvärmeprövningar från PoM fr om 2008.

KAPITEL 9 MB HÄLSOSKYDD

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Stötta och följa upp verksamhetsutövarens egenkontroll

Satsningen på en ökad egenkontroll i fastighetsbranschen har fortsatt även 2007. Riktad tillsyn har skett hos 200 fastighetsägare med fast årlig avgift och hos ett fåtal mindre fastighetsägare som inte har årlig tillsynsavgift.

Tillsammans med klimp/miljömiljardsprojektet "Utveckling av energirådgivning och egenkontroll för fastighetsägare" har getts utbildning och information kring egenkontroll och energianvändning under gemensamt koncept riktat till små och medelstora fastighetsägare.

Information om egenkontroll i förskolor och skolor sker under pågående tillsynsprojekt. Informationsinsatsen har följts upp med tillsynsbesök där även egenkontrollen granskas. För 2007 genomfördes 200 inspektioner i förskolor och skolor.

Inom höga ljudnivåer har genomförts 34 stickprovskontroller av lokaler och evenemang där höga ljudnivåer kan uppstå; detta som ett led i kontrollen av verksamheternas egenkontroll.

Lika rättssäker och effektiv behandling

Intern och extern kundtjänst ger en snabb och effektiv service till medborgare och verksamhetsutövare. 12 000 samtal har besvarats under året tillsammans med 900 e-postmeddelanden.

Trenden att förvaltningen fattar långt fler beslut än tidigare inom bostads- och lokaltillsynen håller i sig. För olägenhetsärenden har 320 beslut fattats under året. För 2006 var siffran 300 beslut. Ett ökat antal beslut ökar rättssäkerheten för medborgarna och verksamhetsutövarna som i större utsträckning får möjlighet till överprövning.

Punktlighetsmålen har uppfyllts.

Synliggöra tillsynsarbetet och stärk målstyrningen

Satsningar har under de senaste åren skett på barn och ungdomar som är en prioriterad grupp. Tillsynen sker främst på förskole- och skollokaler. Alla nya lokaler inspekteras och befintliga lokaler inspekteras med ett intervall på 4-5 år.

Satsningen på egenkontroll i fastighetsbranschen är ett viktigt arbete för att hålla ner antalet klagomål och få ett effektivare resursutnyttjande. De insatser som har skett sedan 2003 har lett till en halvering av inkommande klagomål.

Fr om augusti 2007 besvarar förvaltningen åter remisser från socialtjänstförvaltningen när det gäller alkoholutskänkningstillstånd och serveringstider. Detta är ett viktigt arbete för att förebygga att olägenheter uppkommer. Under året har 70 remisser besvarats.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

TP 2007	Genomförd tillsyn 2007	Utfall av uppfyllelse 2007-12-31
Bassäng: 2006 års systemtillsyn av 30 bassänger avslutas.	100 % avslutade ärenden under 2007.	Helt
Radon: Kontrollera egenkontrollen avseende radon hos 350 fastighetsägare till flerbostadshus	331 avslutade ärenden med krav på mätning samt 243 pågående ärenden m har handlagts under 2007.	Helt
Bygglov: Överföra kunskap om risker för människors hälsa och miljö genom att besvara 100 bygglovsremisser.	Totalt har 70 bygglovsremisser besvarats	Antalet remisser är utifrånstyrkt och utanför enhetens rådighet. Målet har delvis uppnåtts.
Skola & Förskola: Överföra kunskap om anmälningsplikt och lagstiftningens krav på förskolor och skolor genom utskick till samtliga verksamheter.	Projektet är slutfört. Information är utskickad till samliga verksamhetsutövare samt ansvariga på stadsdelsförvaltningarna.	Helt
Restaurang & Evenemang: Informera verksamhetsutövare om risken för störningar till boende	Uppdatering av foldern "Till dig som söker serveringstillstånd" har slutförts och tryckts upp. Detta är ett led i att informera verksamhetsutövare om risken för störningar till de boende. Fr om augusti månad har förvaltningen efter tecknande av avtal, åter påbörjat besvarande av remisser som rör alkoholutskänkning och serveringstider. 70 alkoholutskänningsremisser har besvarats under året. Samverkan sker med socialtjänstförvaltning, polis, Stockholm Visitor Board och markkontoret.	Helt
Bostäder: Bedriva system- och detaljtillsyn på 200 fastighetsägare med fast årlig avgift.	Projektet är genomfört enligt plan. 200 fastighetsägare har fått tillsyn . Inga anmärkingar som har föranlett att olägenhetsärenden har startats konstaterades vid besöken.	Helt
Skola & Förskola: Bedriva system- och detaljtillsyn på 150 skolor och förskolor	Projektet har löpt enligt plan och 201 inspektioner har genomförts. Ca 173 av dessa har generat olägenhetsärenden.	Helt
Höga ljudnivåer: Bedriva riktad tillsyn på 40 st lokaler och vid evenemang där det finns risk för höga ljudnivåer	Under året har 34 verksamheter kontrollerats. Samtliga har klarat riktvärdena för höga ljud.	Delvis.
Callcenter & Direktservice: Rådgivning till ca 12 000 privatpersoner och verksamheter i frågor som rör avdelningens ansvarsområden.	Antalet statistikförda samtal till CC och DS har under året varit 11 818 st.	Helt

Callcenter & Direktservice: Handlägga 100 nya ärenden och avsluta lika många med prioriteringsordning 2 och 3 samt att utveckla rutiner och FAQ.	Antalet nyinkomna ärenden är 189 st och antalet avslutade är 135 st. Anledningen till att inte lika många ärenden har avslutats som har påbörjats är att vissa prio 2-ärenden under ärendets gång har omprioriterats till prio 1. Punktlighetsmålet att påbörja handläggningen i klagomålsärenden inom två veckor har hållits för nästan alla ärenden. Uppdatering av FAQ och övriga rutiner har gjorts under perioden .	Helt
Bostäder: Handlägga 300 nya ärenden och avsluta lika många som har stor hälsopåverkan (prio 1)	Ca 240 nya ärenden med prioriteringsordning 1 har påbörjats, ca 260 har avslutats och ärendebalansen vid årsskiftet var 346 pågående ärenden. Direktservice har handlagt något fler ärenden i kategorin prioritet 2 och 3 vilket förklarar den minskade mängden inkomna och handlagda ärenden i prioritet 1. Punktlighetsmålet att påbörja handläggningen i klagomålsärenden inom två veckor har hållits.	Helt
Bostäder: Utveckla handläggningsförfarandet för olägenhetsärenden och se över processen samt befintliga rutiner och bedömningsgrunder.	Nya bedömningsgrunder klara. Ny rutin klar för olägenhetsprocessen En sammanställning av samtliga rutiner klar. Att göra material tillgängligt via intranätet är utfört WSP har tagit fram bedömningsunderlag för fläktbuller, restaurangbuller och buller från varutransporter. Underlaget ska användas för att utveckla bedömningsgrunder och handläggningsrutiner.	Helt
Skolor och förskolor: Handlägga 80 nya ärenden (anmälningar och klagomål) och avsluta lika många	Alla inkomna anmälningar av skolor och förskolor, 65 st, och 5 klagomål har handlagts. under året. Anmälningar som varit kompletta har handlagts inom 6 veckor. Inkomna klagomål har fått bekräftelse inom 2 veckor.	Helt.
Övriga lokaler: Påbörja handläggning av 30 nya ärenden (klagomål och anmälningar) och avsluta lika många.	36 anmälningar av övriga lokaler har hanterats tillsammans med 9 klagomål. Detta är en viss ökning jämfört med budget. 71 anmälningar av hygienlokaler har handlagts under året.	Helt
Restaurang & evenemang: Påbörja handläggning av 60 nya ärenden avseende störningar från restaurang & evenemang och avsluta lika många.	65 ärenden har handlagts under året, vilket i stort sett överensstämmer med planerat antal.	Helt

Legionella: Handlägga 5 nya anmälningar av Legionella fall	1 pågående ärenden och 4 avslutade ärenden under året. Enbart en ny anmälan inkom under året. Dessutom har fem klagomål på låg varmvattentemperatur handlagts.	Helt.
Solarier – nytt område. Ansvar för tillsynen av solarier övergår från SSI till kommunen fr o m 1 augusti 2007.	Arbetet med att ta fram rutiner pågår. Samverkan med SSI.	Helt

Nedlagd tid i relation till planen

Utfallet för 2007 är 23,6 åa och är 1,5 åa mer än planerad tid. På grund av bl a personalbyte och behov av utarbetande av nya rutiner inom områdena strandbad, bassängbad, plaskdammar och radon har mer tid åtgått än de planerade 22,1 åa.

KAPITEL 10 MB FÖRORENADE OMRÅDEN

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Stötta och följa upp verksamhetsutövarens egenkontroll

Förvaltningen har ett kontinuerligt utbyte med stadens största VU och markförvaltare, Expl.k., för att stötta dess egenkontroll. I övrigt ingår i den normala tillsynen att egenkontrollfrågorna diskuteras med VU. MF har gjort en sammanställning, Gröna boken, över de fastigheter där risken för att marken kan ha blivit förorenad är stor. Informationen finns på förvaltningens hemsida, tillgänglig för samtliga VU. När vi pekar på misstänkta riskområden så grundar sig den bedömningen på både nuvarande och tidigare verksamheter i fastigheten som kan ha påverkat marken. Uppgifterna kommer dels från en tidigare inventering som gjorts av MF 1992, dels från vårt aktuella tillsynsregister. Informationsmaterial om förorenade områden inkl kvicksilver hos tandläkare, tandvårdens miljöguide, finns på vår hemsida. En uppdatering av Tandvårdens miljöguide har gjorts under året. Ett nytt informationsmaterial ang PCB i fastigheter är färdigställt och det skickas ut successivt till fastighetsägare med uppmaning om inventering. Detta kan sedan en tid göras med stöd av den nya förordning som regeringen beslutat om med krav på inventering och vid behov sanering.

Lika, rättssäker och effektiv behandling

Utöver sammanställningen av riskområden, se ovan, har en översyn av blanketter och information på vår hemsida genomförts och beslutsmallar tagits fram.

Synliggöra tillsynsarbetet och stärk målstyrningen

Rapporter till nämnden görs fortlöpande över hur tillsynen enligt plan fortskrider. Tandvårdens miljöguide och information om PCB i fastigheter – se ovan.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

Tillsynsarbetet fortskrider i huvudsak enligt planerat. Nyregistrering av inkommande anmälningar om efterbehandlingsarbeten är dock något lägre än beräknat. Miljömiljardsprojektet att välja ut och undersöka potentiellt förorenad mark har genomförts. Översiktliga provtagningar har utförts på sju utvalda områden. Projektet att överföra den gamla markdatabasen till ECOS har slutförts och en ny funktion, ett registerkort för markföroreningar, har skapats för den fortsatta hanteringen av markföroreningar i ECOS. Expl.k. och MF avser att gemensamt verka för att statliga medel beviljas för en fördjupad studie av förorenings-situationen invid Vinterviken. Detta som följd av undersökningsresultaten som visade höga halter föroreningar i olika delar av området. Kampanjen benämnd "Tillsynsspåret" löper på som planerat men är något försenat beroende på effekter av budgetneddragningar. Översyn av förvaltningens information om förorenad mark på hemsidan har påbörjats. Ett inledande möte med intressenter har hållits angående bedömningsgrunder för återanvändning av förorenad mark.

Nedlagd tid i relation till planen

Planerad tid 5,0 aa. Nedlagd tid 4,8 aa. Nedlagd tid är något mindre än planerat vilket i huvudsak kan förklaras med att mer tid har behövts för miljömiljardsprojekt - mark.

Planerade insatser har i huvudsak genomförts.

KAPITEL 14 MB KEMISKA PRODUKTER

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Stötta och följa upp verksamhetsutövarens egenkontroll

Särskilt framtaget informationsmaterial om egenkontrollkraven har överlämnats vid platsbesök hos verksamheter. Den under året slutförda kampanjen om kemikalieförteckningar var en satsning på att förbättra egenkontrollen avseende kemikaliehantering. Tydliga krav ställdes på 91 verksamheter på att ta fram kemikalieförteckningar enligt förvaltningens mall och vägledning. Också de övriga inplanerade kampanjerna tar fasta på verksamhetsutövarnas egenkontrollansvar för kemikaliehantering. Förvaltningens verktyg är systemkontroll, information om och kontroll av att gällande bestämmelser följs.

Lika, rättssäker och effektiv behandling

Checklistor och beslutsmallar har tagits fram i årets kampanjer för att tillförsäkra lika, rättssäker och effektiv behandling. Dessa aspekter har också vägts in i den övergripande planeringen och kommer att tas hänsyn till vid närmare beslut om vilka verksamheter som ska ingå i dessa kampanjer.

Synliggöra tillsynsarbetet och stärk målstyrningen

Planeringen av kemikalietillsynen har utgått från Miljö- och hälsoutredningens resultat, lagstiftningen och budgeten. En bärande tanke har varit att de utvalda särskilda satsningarna ska riktas mot de tillsynsbara (förvaltningen har tillsynsrådighet) verksamheter som bidrar till utsläpp av de kemiska ämnen som prioriterats i Miljö- och hälsoutredningen. Sådana ämnen är t.ex. bly, kadmium, 6-värt krom, bromerade flamskyddsmedel och ftalater. Genom denna planering har kemikalietillsynen målstyrt till områden där tillsynen kan göra störst nytta.

För att synliggöra tillsynen rapporteras genomförda kampanjer till nämnden, de i respektive kampanj deltagande verksamheterna och deras branschorganisationer.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

TP 2007	Genomförd tillsyn 2007	Bedömning av uppfyllelse 2007-12-31
<i>Förbud mot mjukgörare i barnartiklar.</i> I jan 2007 har ett förbud mot ftalater i barnartiklar trätt i kraft. En kampanj för att kontrollera efterlevnaden av detta förbud kommer att genomföras under året.	Projektplan har tagits fram. Detaljerad plan för kampanjen har tagits fram med bla urval av verksamheter samt tider och checklista för inspektioner. Deltagarna har informerats om kommande inspektioner. Inspektionerna har genomförts. Totalt tio verksamheter har kontaktats. Erfarenheterna från denna kampanj kommer att tas in i	Helt

	2008 års större kampanj inom leksakshandeln. Nämnden kommer att informeras om genomförd kampanj.	
<i>Förbud mot viss användning av kemikalier i elektronik.</i> I juli 2006 trädde det sk RoHS direktivet i kraft. Det innebär ett förbud att släppa ut elektronikprodukter som innehåller bly, kadmium, sexvärt krom och flamskyddsmedlen PBB och PBDE på marknaden. En kampanj för att kontrollera efterlevnaden av detta förbud kommer att genomföras under året.	Projektplan har tagits fram. Detaljplanering har gjorts. Ett av fyra planerade besök har genomförts.. Erfarenheterna från denna kampanj kommer att tas in i 2008 års större kampanj inom elektronikhandeln. Nämnden kommer att informeras om genomförd kampanj.	Delvis
<i>Antibakteriellt behandlade varor.</i> Varor behandlas med olika kemikalier för att förhindra bakterietillväxt/lukt. Det kan vara triclosan, silver eller zinkföreningar. Information om denna onödiga och miljöfarliga användning ska spridas till butiker som säljer varor behandlade med dessa kemikalier.	Projektplan har tagits fram. Kampanjen genomförs som ett examensarbete under dec 2007-jan 2008. Kontakt har tagits bl.a. med Inst.. för tillämpad miljöforskning vid Stockholms Univ. Informationsmaterial har tagits fram och ska spridas till berörda verksamheter, dvs. butiker som saluför sport- och fritidskläder. Ett antal butiker kommer att besökas/intervjuas. Erfarenheterna från kampanjen kommer att sammanställas i en rapport.	Delvis
<i>Nya regler för märkning av tvättmedel.</i> En EG-förordning om tvätt- och rengöringsmedel gäller fr.o.m. oktober 2005. Bland kraven finns att tvättmedlen endast ska innehålla lättnedbrytbara tensider. En kampanj för att kontrollera efterlevnaden av direktivets krav kommer att	Projektplan har tagits fram. Kampanjen har detaljplanerats och deltagarna har fått skriftlig information om kampanjaktiviteterna. Inspektionerna har genomförts under hösten. Erfarenheterna från kampanjen kommer att	Delvis

genomföras under året.	sammanställas i en rapport.	
<i>Kontroll av kemikalielistor, del 1.</i> För att möjliggöra en utfasning av problemkemikalier krävs att företagen för en förteckning över kemikalier som används. Kampanjen som påbörjats under 2006 ska slutföras under våren 2007.	Projektet med att kräva in kemikalieförteckningar från 91 verksamheter med betydande kemikaliehantering har slutförts och avrapporterats till nämnden 2007-05-22	Helt
<i>Kontroll av kemikalielistor, del 2.</i> Fortsatt arbete med fokus på utfasnings- och riskminskningsämnena kommer att bedrivas inom respektive branschtillsyn.	Handläggarna inom respektive bransch har fått behövligt stöd för arbetet i kampanjens del 1. Arbete har genomförts enligt planen.	Helt
<i>Gifttillstånd.</i> En kampanj ska genomföras under året för att kontrollera kemikaliehanteringen hos ett urval verksamheter med tillstånd att hantera farliga ämnen.	Projektplan har tagits fram. Detaljplanering har gjorts. Inspektionerna har genomförts. Erfarenheterna från kampanjen kommer att sammanställas i en rapport.	Delvis
<i>Kosmetiska och hygieniska produkter samt produkter med innehåll av nickel.</i> Ingen tillsyn	Tillsynen är nedprioriterad.	Helt
<i>Tillsyn av köldmedieanläggningar.</i> Årsmål handläggning av 1800 köldmedierapporter.	1740 köldmedierapporter har inkommit under året. Av dessa inkom 12,5% elektroniskt via förvaltningens webbtjänst.	Helt
<i>Tillsyn av cisterner.</i> Årsmål handläggning av 120 kontrollrapporter.	92 kontrollrapporter har inkommit och handlagts. Utöver detta har rapporter inkommit om att 184 anläggningar tagits ur bruk.	Helt
<i>Övrig kemikalietillsyn</i> Bl.a. besvara inkommande förfrågningar från allmänheten, delta i relevanta seminarier och utbildningar, upprätthålla nätverk och	Aktiviteterna har följt planen, bl.a. Inkommande förfrågningar har besvarats. Remisser från Länsstyrelsen i ärenden om gifttillstånd har	Helt

samarbete såväl på förvaltningsnivå som regionalt o mellan storstäderna.	inte besvarats, då Länsstyrelsens prövning redan beaktar de miljö- och hälsoskyddsfrågor som kan regleras i dessa beslut. Projektet Nya Gifter har pågått under året och levererat kunskaper som kommer att tas in i tillsynen. Det regionala samarbetet inom kemikalieområdet har haft återkommande träffar Deltagande i utbildning i den nya kemikalielagstiftningen REACH. En storstadsträff (Stockholm, Malmö och Göteborg) planeras i februari 2008..	
--	---	--

Nedlagd tid i relation till planen

Tillsynsresurser enligt plan är 3,9 årsarbeten (avdelningen för Plan och Miljö 1,2 åa och avdelningen för Hälsoskydd 2,7 åa).

Utfallet för året är 4,0 årsarbeten (1,6 åa och 2,4 åa för PM respektive HS). Den nedlagda tiden motsvarar i stort den planerade tiden, sett för förvaltningen som helhet. Avdelningen för PM har dock lagt ned något mer tid (0,4 åa) och avdelningen för HS något mindre tid (0,3 åa) på kemikaliearbete än planerat. På PM har denna tid huvudsakligen nyttjats för utökat arbete med kemikalieförteckningar hos verksamheter med betydande kemikaliehantering. Hos HS har hanteringen av cistern- respektive köldmedierapporter tagit något kortare tid än planerat.

KAPITEL 15 MB AVFALL

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Stötta och följa upp verksamhetsutövarens egenkontroll

Egenkontrollfrågorna hos avfallshanterare är ständigt aktuella. Ett av syftena med de riktade insatserna inom avfallsområdet, t.ex. arbetet med bygg- och rivningsavfall och kring återvinningsstationerna, är att kontrollera hur avfallet tas omhand och förbättra egenkontrollen.

Lika rättssäker och effektiv behandling

Klagomål rörande hushållsavfall, komposter och övrig avfallshantering hanteras enligt förvaltningens rutiner.

Synliggöra tillsynsarbetet och stärk målstyrningen

De riktade insatserna inom avfallsområdet kommer att redovisas i rapportform.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

TP 2007	Genomförd tillsyn 2007	Bedömning av uppfyllelse 2007-12-31
Uppföljning av tillsyn bygg- och rivning 2006	Uppföljning genomförd	Helt
Kampanj riktad mot hanteringen av farligt avfall inom bygg- och rivningsområdet, med fokus på elavfall.	Klart förutom rapport som skrivs under kv 1 2008	Helt
Slutföra INFA-projektet	Avslutande aktiviteter inkl rapportering	Helt
Handläggning av kompostanmälningar	Under 2007 har 41 kompostanmälningar inkommit och handlagts enligt rutin.	Helt
Handläggning av dispenser enligt renhållningsordningen	62 dispensärenden har handlagts. Varje ärende innehåller upp till 50 beslut.	Helt

Nedlagd tid i relation till planen

Tillsynsresurser enligt plan: 2,7 årsarbeten (PoM 1,4; HS 1,3)

Utfallet 1,6 åa (PoM 0,7 åa , HS 0,9 åa) dvs 1,1 under plan. Tiden har bl.a. gått till miljömiljardsprojekt om farligt avfall och till tillsyn av avfallsanläggningar (kap 9 tillsyn). Differensen på hälsoskydd förklaras av färre inkommande ärenden i form av remisser från SBK angående återvinningsstationer samt av dispensansökningar om sophämtning på annan plats från Trafik- och renhållningskontoret.

LIVSMEDELSKONTROLLEN

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Stötta och följa upp verksamhetsutövarens egenkontroll

Egenkontrollen granskas i samband med godkännandeprövningar och vid inspektion av befintliga objekt. Utöver nyetableringar ska till följd av ny livsmedelslagstiftning samtliga äldre objekt godkännandeprövas alternativt registreras. Hygienpaketet föreskriver att godkännandeprövningen ska innefatta minst en inspektion av det enskilda kontrollobjektet.

Lika, rättssäker och effektiv behandling

Lika, rättssäker och effektiv behandling av liknande objekt i landet förutsätter nationella och europeiska vägledningar till svensk respektive europeisk lagstiftning. Under innevarande år har liksom föregående år utgivits ett antal vägledningar från såväl Livsmedelsverket som EU-kommissionen avseende tillämpning av hygienpaketets förordningar och därtill kopplat nationellt regelverk. Resurser för att implementera dessa i det operativa kontrollarbetet har avsatts under året. För lång tid framöver blir detta en angelägen insats vid de lokala kontrollmyndigheterna. Framtagande av blanketter och rutiner för internt bruk har skett under året.

Synliggöra tillsynsarbetet och stärka målstyrningen

Informationsmaterial kopplat till ny hygienlagstiftning, riskklassificering och kontrollavgifter har tagits fram och tillgängliggjorts för livsmedelsföretagen. Konsekvensen av riskklassificeringen är bland annat en viktning/målstyrning av tillsynsinsatserna.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

Cirka 2 800 godkännande-/registreringsbeslut avseende enskilda objekt har fattats under året. Vid årets slut finns totalt drygt 6 400 livsmedelsanläggningar. Det totala antalet anläggningar som har beslut om godkännande eller registrering enligt ny lagstiftning som trädde i kraft den 1 januari 2006 uppgår till c:a 3 635. Av dessa har totalt närmare 1 390 anläggningar omprövats enligt ny lagstiftning. Drygt 2 245 anläggningar har nygodkännande eller nyregistrering vilket i majoriteten av fallen beror på ägarbyten. Det stora antalet ägarbyten resulterar i att avsevärd del av kontrollarbetet måste avsättas för relativt akut verksamhet vilket påverkar planeringen av arbetet negativt. Drygt 5 000 inspektioner har utförts på drygt 2 900 objekt.

Riskbaserad reguljär kontroll har genomförts under året. Omfattningen har varit mindre än vad planen anger till följd av svår rekryteringssituation samt prioritering av godkännandeprövningar, registreringar, riskklassificering och avgiftshantering.

En samordnad insats med kontroll av skolmåltidslokaler har genomförts. Avsikten med kontroll i denna form är att få en samlad bild genom att kontrollerna genomförs i projektliknande form. Ett fåtal skolor objekt återstår vid årets slut.

Provtagning inom ramen för ett riksprojekt avseende kvicksilver i insjöfisk (projekt i samverkan mellan lokala kontrollmyndigheter och Livsmedelsverket) har genomförts.

Nedlagd tid i relation till planen

Nedlagd tid för tillsynsområdena livsmedelskontroll och djurskyddskontroll har under året understigit planen motsvarande drygt sju årsarbetskrafter.

Redovisning av uppdragen från KF

I. KF 2007-06-11

§ 9 Ett Stockholm i världsklass – Vision 2030 – Strategisk inriktning (utl. 2007:82, skrivelse 9)

Dnr 311-4678/2005, 109-4181/2006

Beslut

Kommunfullmäktige hade alltså - i enlighet med kommunstyrelsens förslag – beslutat följande.

1. Förslaget till Ett Stockholm i världsklass - Vision Stockholm 2030 antas, *bilaga 1 till utlåtandet*.
2. Kommunstyrelsen ska beakta visionen vid upprättande av förslag till budget för 2008.
3. **Samtliga nämnder ges i uppdrag att utgå från visionen i sin långsiktiga verksamhetsplanering och vid framtagande av strategiska planer, program och policys.**
4. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att utgå från visionen i sin långsiktiga verksamhetsplanering och vid framtagande av strategiska planer, program och policys.
5. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en kommunikationsplan och genomföra kommunikationsinsatser för Ett Stockholm i världsklass - Vision Stockholm 2030.
6. Uppföljning av Ett Stockholm i världsklass - Vision Stockholm 2030 sker inom ramen för det integrerade systemet för ledning och uppföljning av stadens ekonomi och verksamhet (ILS).
7. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att göra samlad utvärdering av stadens och alla viktiga samarbetspartners arbete i visionens riktning genomförs en gång per mandatperiod.
8. Ett Stockholm i världsklass - Vision Stockholm 2030 överlämnas till Stockholms Läns Landsting, regionplane- och trafiknämnden, med anledning av arbetet med en ny regional utvecklingsplan för Stockholms län.

Nämndens uppföljning

Eftersom miljöfrågorna oftast är ofta långsiktiga till sin natur är Vision 2030 ett stöd i arbetet och sammanfaller med befintliga långsiktiga strävanden. Inom samtliga miljörelaterade områden som lyfts fram i Vision 2030 kan nämnden visa på en prioritering som ger både en planering och faktisk verksamhet som är i enlighet med visionen. Bland de viktigare områdena kan nämnas:

Nämndens satsning på energispararbete och miljöbilsprojekten som är i linje med målet att Stockholm ska bli fossilbränslefritt till 2050 och stadens ansvarstagande för klimatfrågorna. Här kan också nämnas växthusgasprogrammet som är ett prioriterat arbetsområde inom nämnden.

Nämndens arbete för biologisk mångfald och värnande om naturområdena bidrar också till Stockholms attraktivitet, eller som det uttrycks i Visionen; "Stockholm är en av världens vackraste storstäder med en unik kombination av storstadens puls och naturens lugn". Här finns en rad insatser såsom tillsyn av naturområden, utveckling och uppdatering av ArtArken och andra miljöövervakningsinsatser samt inte minst deltagande i den fysiska planeringen där bl.a. naturintressena tas till vara.

Ytterligare ett område där nämnden stödjer Visionen är "Stockholm är en enastående stad på vattnet". Nämnden har samordningsansvar för vattenarbetet och har på KF:s uppdrag under 2007 utarbetat en handlingsplan för fler badplatser. Inom hälsoskyddstillsynen finns en kontinuerlig övervakningen av badvattenkvaliteten.

2. KF 2007-11-05

§ 17 Stockholms Miljöprogram 2008-2011

Förslag till nytt miljöprogram för Stockholms stad

Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 4 september 2006 (utl. 2007:130)

Dnr 020-1753/2005

Beslut

Kommunfullmäktige hade alltså – i enlighet med kommunstyrelsens reviderade förslag – beslutat följande.

1. Stockholms miljöprogram 2008-2011 (*bilaga 2 till utlåtandet*) såsom stadsövergripande styrdokument inom miljöområdet, godkänns.
2. **Stadens nämnder ges i uppdrag och Stockholms Stadshus AB ges i uppdrag att uppmana dotterbolagen att inom det integrerade lednings- och styrsystemet (ILS) hantera verksamheternas miljöfrågor, med syfte att uppnå målen i miljöprogrammet.**
3. **Stadens nämnder ges i uppdrag och Stockholms Stadshus AB ges i uppdrag att uppmana dotterbolagen som i och med detta beslut ges ansvar för uppföljning av delmål, att i samarbete med kommunstyrelsen under hösten 2007 och första kvartalet 2008 utveckla och fastställa uppföljningsmetoder för respektive delmål.**
4. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att metodmässigt integrera genomförande och uppföljning av miljöprogrammets mål i det webbaserade planerings- och uppföljningsstödet för ILS.
5. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samråd med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden under våren 2008 arbeta fram ett kompletterande kapitel till miljöprogrammet avseende hållbart stadsbyggande.

Nämndens uppföljning

Eftersom miljö- och hälsofrågor utgör den reguljära verksamheten kommer de naturligt att hanteras inom ILS-systemet. Så även de interna miljöfrågorna. I VP 2008 har ambitionen varit att fullt ut använda ILS-Webb för verksamhetsplaneringen som stöd för utvecklingen av den egna planeringen. Detta innefattar även tillsynsplaneringen som därigenom bättre integreras i den övriga verksamhetsplaneringen. Miljöförvaltningen har varit pilotförvaltning i staden för införande av ILS-Webb.

Av miljöprogrammets totalt 27 delmål har Miljö- och hälsoskyddsnämnden eget ansvar för uppföljning av 11 delmål samt ett delat uppföljningsansvar för 8 delmål. Därutöver förväntas förvaltningen sannolikt leverera data till andra uppföljningsansvariga nämnder och styrelser. Ett arbete har inletts med att utveckla relevanta uppföljningsmått för de delmål som MHN har tilldelats ansvar för.

Förvaltningen bedriver ett strukturerat internt miljöarbete och upprättar årligen ett internt miljöprogram utifrån tillämpliga mål i Stockholms miljöprogram. Resultatet redovisas i särskild bilaga i VB.

3. KF 2007-I I-26

§ 25 Miljökrav vid upphandling av entreprenader och tjänster (utl. 2007:142)

Dnr 125-2675/2007

Beslut

Med bifall till kommunstyrelsens förslag i utlåtandet beslöt kommunfullmäktige utan omröstning följande.

1. **Stadens nämnder** ges i uppdrag att tillämpa miljökrav vid upphandling av entreprenader och tjänster i enlighet med förslaget i *bilaga 2 till utlåtandet*.
2. Stockholms Stadshus AB ges i uppdrag att uppmana bolag inom koncernen att tillämpa miljökrav i enlighet med förslaget.
3. Trafik- och renhållningsnämnden ges i uppdrag att utarbeta tillämpnings-anvisningar till miljökraven, i vilka särskilt anpassning av kraven till mindre driftentreprenader ska ingå.
4. Trafik- och renhållningsnämnden ges i uppdrag att genomföra utbildningstillfällen gällande miljökraven.
5. Trafik- och renhållningsnämnden ges i uppdrag att genomföra smärre revideringar av dokumentet "Miljökrav vid upphandling av entreprenader och tjänster".

Nämndens uppföljning

KF:s uppdrag avser upphandlade entreprenader och tjänster där fordon eller arbetsmaskiner ingår. Upphandling av detta slag är normalt inte aktuellt för miljö- och hälsoskyddsnämnden. För närvarande används inte sådan entreprenader eller tjänster.

Nyckeltal för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Handläggare, tel John Areschoug 28994

Nyckeltal 75

Tillsyn	Antal objekt	Antal objekt som haft tillsyn	Andel objekt som haft tillsyn under året [%]	Andel objekt som haft tillsyn föregående år	Jämförelse Gbg/Mma	Kostnad för tillsyn, mnkr	Tillsynskostnad/ antal objekt som haft tillsyn, tkr	Förändring mot föregående år, procent
Antal objekt med tillsyn/totalt antal objekt, samtliga inspektionsområden	439 379	8825	2%	2%	Uppg saknas	33,2	3,8	3%
Antal objekt med tillsyn inom miljöfarlig verksamhet/totalt antal objekt	2 972	531	18 %	13%	Uppg saknas	6,0	11,2	-32%
Antal objekt med tillsyn inom hälsoskydd/totalt antal objekt	430 000	5 346	1%	1%	Uppg saknas	10,8	2	18%
Antal objekt med tillsyn inom livsmedel/totalt antal objekt	6 407	2 948	46%	51%	Uppg saknas	16,4	5,6	-16%

Antal objekt med tillsyn utgörs för miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddstillsyn objekt som förvaltningen haft kontakt med i någon form, tillsynsbesök, telefonsamtal, granskad miljörapport etc. Inom livsmedelstillsynen avses antal objekt med inspektioner. Det mycket stora antalet objekt (430 000) inom området hälsoskydd utgörs av en uppskattning av beståndet av lägenheter och övriga lokaler.

Minskningen av tillsynskostnaden per objekt inom miljöfarlig verksamhet (tabell längst till höger) beror på kraftig ökning av antal objekt med tillsyn.

För livsmedelskontrollen är det viktigt att påpeka att minskningen av procentandelen objekt som haft tillsyn inte på ett rättvisande sätt speglar de faktiska arbetsinsatserna. I själva verket har fler objekt inspekterats jämfört med föregående år. Merparten har fått två besök. En starkt påverkande faktor är att antalet objekt genom ny lagstiftning ökat med c:a 1200. Merparten av dessa är åsatta ett lågt antal kontrolltimmar och ska inte inspekteras varje år. Siffrorna är därför inte jämförbara.

STOCKHOLMS STADS miljöförvaltning ansvarar för stadens miljöfrågor, både inomhus och utomhus. Vi arbetar för att alla i Stockholm ska leva i en frisk och hälsosam miljö

www.stockholm.se/miljoforvaltningen